

ՃԻԼՏ 4

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, ՕԳՈՍՏՈՍ 9, 1919

ՆՕ. 32

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊԵՆՏ Ի ՄԱՆՍՈՒՍԼԱՐ

Շարգտա ինկլիզ վէ Զրանսըզ

Խոտիալարը վէ Էրմէնիսթան Մէսէլէսի

Թիլքիա Թարաֆկիրլէրի

ԷՅԼԵՆՄԵՔ ՏԷՅԻԼ ԷՎԼԵՆՄԵՔ

ՄՕՐԿԸՆԹՆՆԸՆ ՇԷՀԱՏԵԹԻ

ԻՆԹԻԳԱՄԸՄԸԶ

ԷՀԼԻ ԳԱԼԵՄ

ՎԱԳԹԱ ՈՒՅՂՈՒՆ ՆԱՍԻՀԱԹԼԱՐ

Weekly Periodical

"CILICIA"

Published by

HAIG PUBLISHING CO., 138 E. 26th St., New York

Կ Ի Լ Ի Կ Ի Ա
 ԻԼՄԻ, ԱՆԼԱԳԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ
 ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

Հիմնաա էրթէսի կիւնլէրի նէտր օլունուր

CILICIA

A Scientific, Moral and Political
 WEEKLY PERIODICAL

Published by
HAIG PUBLISHING COMPANY

Գլխարկիրէր՝

ՍՏԵՓԱՆ Պ. ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ
 ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Նաւեր՝

ԼՈՒՏԵՐ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ

Editorial Staff:

S. B. JACOBIAN
 H. ADADOURIAN

Business Manager:

L. B. JACOBIAN

ԱՊՕՆԷ ՊԵՏԵԼԻ

YEARLY SUBSCRIPTION

Սէնէվի \$3.00
 Ալթը ալլը \$1.75

Domestic \$3.00
 Foreign \$3.50

Entered as second-class matter November 13, 1916, at the post office at New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

Vol. IV.

AUGUST 2, 1919

No. 31

ԻԽԹԱՐ Ը ՄԱԽՍՈՒՆ

1. «Կիլիկիա»նըն սէնէվի փէշին \$3.00, վէ ալթը ալլը \$1.75 օլունուրը հալտէ, Ապօնէ պէտէլի Money order եւ check թարր-
 փիլէ իրսալ օլունմալը. check իշին 5 սէնթ Փաղլա կէօնտէրիլէրէք:

2. «Կիլիկիա»նըն սէնէսի Յունվարտան Յունվարա տըր: Եւ-
 չտ պիրի մէճպուրի օլարագ 6 ալլը սըփարըլէ տէրսէ, Յունվար-
 տան վէ եախօտ Յուլիստէն պաշլամալը տըր: Արատա սըփարըլէ տ-
 տէնլէր՝ Յունվարտան եւ Յուլիստէն սըփարըլէ կիւնիւնէտէք կէչէս
 փաղթ իշին տախի թէշտիլէ կիւնիւնի տիրլէր:— Պու կիպի ապօն-
 լէրէ՝ կէչմիշ նունէրօլարտան վար իսէ կէօնտէրիլը րդ:

3. Ատրէսլէրինի թէպտիլէ տէնլէր անիտէ պիր գարտ իլէ էսքը
 վէ եէնի ատրէսլէրինի (ինկիլզէ եազարագ) պիղէ պիլտիրմէլէրի
 արգու օլունուր:

4. Էտրէս թէպտիլաթընտա, վէ շախսի չէքլէրտէ 5 սէնթ
 կէօնտէրիլմէք կէրէք իտիլինէ տաիր միւքէրրէրէնէն էտիլէն իսթա-
 րաթը պաղըլար կէօրմէմիշլէր կէօրիւնիւլօր: Լութֆէն պու խու
 սուլարա տիղգաթ օլունսուն: Ապօնէլէր պու կիպի ուֆագ սալը
 լաճագ չէլէրտէ հիմմէթլի պուլունարագ պիղի խալի Փաղլա մէսա-
 րիֆտէն գուրթարմըլ օլաճագլար:

Պիլմիւնի մուխապէրաթ աթիտէփի ատրէսէ կէօնտէրիլմէլի՝

HAIG PUBLISHING COMPANY
 138 EAST 26TH STREET NEW YORK, N. Y.

Կ Ի Լ Ի Կ Ի Ա

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ՆԻԻ ԵՈՐԲ, ՕԳՈՍՏՈՍ 9, 1919

Նօ. 32

ՊԵՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ՇԱՐԳՏԱ ԻՆԿԻԶ ՎԷ ՖՐԱՆՍԸԶ ԻՏՏԻԱԼԱՐԸ
ՎԷ ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Փարիզ Ահտնամէ ի ուսումնականներէն զայրի Ֆրանսա իւր Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա արասընտա խոստուսի պիր մուգաւէլէ տախի իմ-գալանմըլ օլտըղը գարիունըմըգճա մալիւմ պիր վագըա տըր: Պու մուգաւէլէնամէ ահքեամըն-ճա՝ միւսթագաւէլտէ Ալման թարաֆընտան Ֆը-րանսա իւզէրինէ սէպէպսիզ պիր Հիւճմ վագը օլտուգտա, Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգա՝ Ֆրան-սայը մուհաֆագա էթմէքլիյի տէրիւհտէ էթ-միշ տիրէր:

Պու մուգաւէլէնամէ՝ ՍուլՀ Գօնֆէրան-սընտա մէյտանա կէլմիշ օլան պիր կիւճիւլիւն էօնիւնիւ ալմագ իշիւն ուլաշմագ թարիգիլէ վիւճիւտէ կէլմիշ պիր թէրթիւ պիր: Զիրա Ալ-մանլար իւր միւսթագէ իմզալանըպ Միւթթէ-ֆիզ օրտուլարտան պիր գըսմ Բէնօ Նէհրի սէ-վահիլինի ֆաթիլա, վէ օրալարտաքի մէթին գալա վէ իսթիւհքեամլարը, քէգա ըրմաղըն կէ-լիտլէրինի գապթ էթտիքլէրինտէ, արթըզ Ալ-մանըն պէրիյէ տօղրու հարէքէթէ իզթիտարը գալմատը:

Էվրօփա թարիխինճէ մալիւմ պէօյիւք Հիւճմէրին վէ մուհարէպէլէրին մէվգիի օլան պու սէմթլէր՝ Թէվթօն իւր Լաթին նէսլէրի արասընտա փէք մուհիմմ պիր գափու սայըլա-րագ, Ֆրանսա պու տէֆա արգու էլէտի քի, օլ գըթալար քէնտինէ վէրիլիւն: Պու արգու-նըն իճրասը Ահտնամէնին բուհընա վէ միւս-թագաւէլ սուլՀ փլանլարընա փէք մուվաֆըզ կէօ բիւնմէյէրէք, Միւթթէֆիզլէրտէն իքիսի, եա-նի Ինկիլթէրրա իւր Ամէրիգա թէհաղուտ էթ-տիրէր քի, իլէրիտէ Հէր նէ գէման թէքրարէն Ալման թարաֆընտան Ֆրանսա իւզէրինէ Հիւճմ վագը օլուրսա, օլ Հիւճմէ գարըր Ֆրանսայը մուհաֆագա էտէճէքլէր:

Ամէրիգա Հիւքիւնէթի պու խոստուսի մու-

գաւէլէյի թաստըզ էտէճէլի մէմուլ տըր: Ինկ-լիզ Հիւքիւնէթի պիր տէրէճէ տաՀա մէսէլէտէ Ինկիլթէսթի օլարագ, անա Հիւսն ի թէվէճէիւհ լէ պագաճաղը պէլլի տիր: Ինկիլթէրրա իւր Ֆրանսա արասընտա 100 սէնէտէն պէրու մու-հարէպէ օլմամըլ, վէ պուստան սօնրա տա օլ-մալաճագ տուլղուսը Հէր իքի մէմլէքէթտէ գա-վիէն մէմուլ իսէ տէ, Շարգ ը Էդրէպ (Near East) տէ թարաֆէյնին մէնաֆիի պիր տէրէ-ճէ գարըլաշմաղլէ, իշպու իքի տէվլէթ միլա-նէսինտէ խալիճէ Հէյէճան գահիր օլուլօր: Պու նուս տա էրմէնիսթան մէսէլէսինէ փէք սըզը ալագասը վար տըր:

Մուհարէպէնին իւր սէնէսինտէ, 1915տէ, իւշ պէօյիւք տէվլէթլէր հանի Ինկիլթէրրա, Ֆրանսա վէ Բուսիա արասընտա՝ Թիւրքիանըն ահվալ վէ թագսիմինէ տաիր պէլլի պիր աշա-լըլ Հասըլ օլմուշ, վէ անա կէօրէ տէ կիզլի պիր մուգաւէլէ եափըմըլ իմիշ: Պու մուգաւէլէյէ կէօրէ՝ Թիւրքիա էրմէնիսթանընտան պէլլի պիր գըսմ՝ իշթիմալէն Սիվազ վէ Թրապզօնա գատար, Բուսիայա վէրիլիպ պու գըթալար Գաֆագիայա իւհագ էտիլէճէք իմիշ: Փէք միւհթէմէլ տիր քի Իսթանպօլըն տախի Բու-սիայա թէրքի պու կիզլի մուգաւէլէնին շարթ-լարընտան պիրի իտի:

Պիր սէնէ սօնրա հանի 1916տա, Հալա Ա-մէրիգա զաւղայա կիրմէղտէն վէ Բուսիա գուվ վէթլի վէ մուգաֆֆէր կէօրիւնիւր իքէն, պիր-մէյիզ նէ Հիսապլարա մէսնի Ինկիլթէրրա իւր Ֆրանսա՝ պէյնլէրինտէ պիր կիզլի մուհաճտէ տաՀա եափըլլար: Սայքս-Փիքօթ Ահտնամէսի իսմիլլէ մալիւմ օլան պու սօն մուգաւէլէնամէ-յէ կէօրէ՝ Կիլիկիանըն շարգի քէօշէսի, Այն-թապա գատար, վէ Փոքը Հայք տէնիլլէն գըթա-տան Սիվազա գատար, օրատան Խարբութ վէ Տիլարպէքի վիլայէթլէրինտէն շարգա տօղ-րու Աճէմիսթանա գատար կէնիշ պիր արագի՝ ճէնուպտա Աքքէ վէ Հայֆայա գատար Ֆրան-սըզա վէրիլէճէք իմիշ:

Հալ պու քի 1916տան պէրու փօլիթիգի ա-

լէմտէ պէլլի թէպէտտուլաթ մէյտանա կէլէրէք Բուսիանըն ինգըրազը իլէ իլք մուհէտէ սուլա տուլտու, վէ անըն թապիի նէթիճէսի օլարագ ինկիլթէրրա Շարգտա օլտուլար սաղլալլալ մու հարէպէլէր էթմէյէ վէ եէրլէր ալմաղա վէ թէր թիպլէր հափմաղա մէճալուր օլտու: Շէօյլէ քի, Սալթա-Փիքօթ Ահմանմէսինճէ Շամ վէ Հալէպ Պրանսըզա վէրիմէլի իքէն, չիմտի Հիճաղ տէվ լէթինէ վէրիլտի: Եօգարըլարտա տախի Շէճալի Մէսօթօթամիա, Կիլիկիա վէ Փոքր Հայք ինկիլթ ասքէրլէրի իլէ իշլալ էտիլմէքտէ տիր:

Պրանսըլ 1916նըն մուղալլէլսինէ կէօրէ քէնտի հուգուլընը թալէպ էտէյօր: Ինկիլթ պուշա մուղապիլ տէյօր քի, Բուսիանըն մէ-մուլըն դալրի օլարագ տիւճէսիյլէ Շարգ ք էդ-րէպ փլանը պիւթիւն պիւթիւնէ պօզուլտու: Ալ-մանա վէ Միւթթէհիտլէրինէ դարը Մէսօթօթամիալը մուհաֆաղա իշիւն Պրանսըլ ասքէր վէ տօնանմա չըգարամատը: Ինկիլթ մէճալուր օլտու իլքինտէ չօդ գիշանա կիրիթթար օլա-րագ, ասքէր վէ մուհիմմաթ եէթիշալիմէլէ: Հիճաղ օլտուլը վէ Արապ էհալի՝ իլէրիտէ Պը-րանսըզա վէրիլմէք եէրլէր իշիւն ճէնք էթմէք իսթէմէտիյի հալտէ, Շամ վէ Հալէպ վիւսյէթ լէրինի անա թէրք էթմէյէ մէճալուրիյէթ հասըլ օլտու:

Պու խտիւտա ինկիլթ հաղալը տըր, զի-րա Բուսիանըն տիւճէսիյլէ Շարգըն պիւթիւն փլանլարը ալթ իւթ օլտու, վէ Փալէսթին, Միւրիա, Մէսօթօթամիա, Կիլիկիա, Հաթթա Փոքր Հայքը մուհաֆաղա էթմէք դաիլէսի պիւս պիւթիւն ինկիլթին իզլէրինտէ գալտը: Պրան-սըլ Ահմանմէյի էլտէ վէսիլէ թութուլօր, ինկ-լիլ տէ հալ ու քէյֆիյէթ վէ իճրաաթլարը անտ գարըն իթիւրագ կէթիւրիյօր: Միւթթէֆիդէր Պրանսա թօփրալը իզլէրինտէ անը Ալմանըն թէարրուղընտան գուրթարմագ իշիւն պուշա մալ վէ ճան գալաթըյլէ չալըլըն իքէն, պիւր տէ Շարգ ք էդրէպտէ գան տէքէրէք գուրթար-տըլարը եէրի Պրանսըզա նասըլ՝ վէրսիւնլէր:

Հաթթա Պէյրութ՝ Միւրիանըն էն պէլլի սահիլ չէհրի օլուպ, ագտէմճէ Պրանսըլ թի-ճարէթինէ վէ թէէսիւրինէ աչըդ իքէն, պու կիւն ինկիլթին գապթընտա պուլուլուլօր, վէ գափու-լարը Պրանսըզա գարըն գափանմըլ կէօրիւնիւ-լօր: Սօն խապէրլէրտէն անլալըլըլընա կէօ-րէ՝ Պրանսըլ ասքէրլէրի Կիլիկիա վէ ճիվարը

սահիլլէրինտէն գարալա չըգմագ իսթէր իքէն, ինկիլթ զըրիւլարը պուշա միւսաատէ էթմէ-յօր: Սուլհ միւղաքէրէսինէ պաշլանտըլընտա Պրանսա՝ Փոքր Հայքտա քէնտինէ վատ էտիլ-միշ օլան գըթալարը՝ Ամէրիգա մէնտէլթի ալ-թընա գօնաճագ մէմուլըյլէ թէրք ու թէսլիմէ րազի օլտու իտէ տէ, Շամ, Հալէպ վէ Պէյրութ կիպի մուհիմմ մէրքէզլէրի էլտէն չըգարմաղա րազի տէյիլ տիր:

Շիմտի անլալըլօր ինկիլթին Գըթ իւլ Ամարաաա ուղարատըլը ֆէլաքէթլէրին, վէ Տարանէլտէն կէրի չէքիմէսինին սըրըլարը, քէզա չիմտի տաՀա աչըդ կէօրիւնիւլօր էրմէ-նիւթան Մէնտէլթիինի Ամէրիգա կիպի պիթա-րաֆ պիւր տէվլէթ թէքլիթ էթմէսինին մանա-սը: Պու չէլէրէ պաղարաղ հաղ ինկիլթին տիր տէտիք, լաքին պու մէսէլէլէրին ուղարատը տա էրմէնիլէր իշիւն փէք թէհիլէլի տիր: Ամէրիգա էրմէնիւթան մէնտէլթիինի տէր իւհտէ էտէճէյի կիթաիքճէ իւթիմալտան ուղաղլալըլօր, Պրան-սա տա սօն կիլլի Ահմանմէլէրէ կէօրէ խտիւ-սընտա իսար լթաիքճէ թիւրք մէյտան պու-լուպ էրմէնիլէր Հաթթա Բուլար իւզլէրինէ հիւճմ էտէճէք քիր: Պաղալըմ օլ պիր թարաֆ-տա նէլլի կէչիպ տէօնիւլօր:

ԻԹԱԼԻԱ ՄԵՅՏԱՆԱ ԿԻՐԿՅՈՐ

Պալտաէ զիքը կիթիյիմիլ իքի Ահմանմէ-լէրտէն սօնրա իւշիւնճիւ պիր Ահմանմէ տէ՝ եինէ ինկիլթ, Պրանսըլ վէ Իթալիա արատըն-տա հափըլմըլ տըր: Պուշա կէօրէ Իթալիալա ճէնուպի Անատուլուտան եէրլէր վէրիլմէյի գարարկիր օլմուլ տըր: Շու հալլար կէօթէրի-յօր քի, տիլլիւթաթլըլ տէնիլէն չէյ՝ պահար կիւնլէրի կիպի սաաթը սաաթընա ուլմագ թէպ-տիւթ իլէ Փըրըլ Փըրըլ օյնալան վէ տաիմա թէպէտտիւլ էտէն պիր չէյ տիր: Իթալիանըն խըտմէթինէ էչէտտ ի լուղում կէօրիւնիւլիւ պիր սըրաաա, հայտէ ճէնուպ ի Անատուլուտան տա սանա պիր քէօչէ հիսսէ չըգարըլըլ տէնիլ օլմալը:

Շիմտի իլք փլան անլալըլօր: Պէօչիլք տէվլէթլէր թիւրք հիւքիմէթիինի հա պիւս-պիւթիւն մէյտանտան գալտըրմագըլըլը, հա տա Գօնիա, Պրուսա գըթալարընա հասըլ էթմէքլի-յի գուրուպ, մէմէլէթիին պազի գըսմընը արա-լարընտա չէօյլմէ թագսիմ էթմիլէր կէօրիւ-

նիւյժը: Էրմէնիսթան, իշթիմալէն Գարա տէ-
նիզին ճէնուպի սահիլի թա Խաթանուզա գատար
Րուսիայա, Կիլիկիա իւն էսքի Սիւրիա Ֆրան-
սայա, Մէսօփօթամիա իւն Պաղեստին վէ Հի-
ճազ Ինկիլթէրրայա, Անատօլունըն ճէնուպինտէ
Ատալիա վէ ճիվարը Իթալիայա, իշթիմալէն
Արշիփէլ Ատալարը իւն Սէլանիք գըթալարը
Եունանիսթանա վէրիլին:

Ֆազաթ էվտէքի Հիսապ փազարտա տող-
րու կէլմէտի: Րուսիանըն տիւշմէսիլէ պիւթիւն
փլան պօղուլտու, Եունանիսթան վէնիզէլօսըն տիփ
լօմաթլըլը իւն էվվէլմէ գանն օլունանտան պէօ
յիւք պիր Հիսսէյէ էլ աթտըլար: Թիւրքիւն պիր
Հիւքիւմէթ Հալընտա լաղվը Էախօտ Իսթան-
պօլտան թարտը՝ Իսլամ տիւնհասընը կիւճէն-
տիրէրէք Ինկիլթէրրանըն պիր չօղ Միւսթէմ-
լիքեաթը իւպէրինէ պէօյիւք թէէսիր էտէճէէ
մէսէլէսի մէյտանա կէլտի: Հէփ պու շէլէր՝
Ինկիլթ Հիւքիւմէթիւնի մէճպուր գըլտըլար թէր-
թիպի աէյիւշմէլիյէ: Շիմտի պիլ տիւշիւնմէ-
յէ պաշայօրուք քի, Մըսըր, Հալէպ վէ Պէյ-
րութտա կիւյա Էրմէնիլէրէ գարշը Էափըլան
նիւմայիշ՝ պաշպա պիր շէյ օլմայըպ, անճազ
Ինկիլթ փօթիթիլգատը էօնիւնէ թաշ Էուվարլա-
մազ իւզըէ ախէր պիր տէվլէթին մանօվարարը
օլապիլիւր:

Հալը Հազըր նէ՞ տիր... Եփէյի գարըշըք:
նէ օլաճաղը նամալիւմ... Ալլահ վէրէ տէ, պու
միւտտէթ գարֆընտա միլլէթիմիլ պաշընա պիր
թուֆան տաշա գօփմաշա, գիրա սիւրկիւն վէ
վուրդուն միլլէթիմիլ՝ ախէր պիր տարպէլէ
տաշա տաշանամազ. տախիլի վէ խարիճի կիւճ
իւքլէր արասընտա գալըշըպ, էօլիւմ Էա էօմր
պիւճրանընտա պուլունուլօրուք:

Պունտան պէօյլէ Ամէրիգա մէնտէյթի Հազ
գընտա սէօյլմէրլիյէ նէ՞ տէրէճէ միւնտսիպէթ
գալըշ խտիյինի պիլմէյօրուք: Լաքին Էլալյ
թարաֆընտան Էրմէնիլէրին մուՀաֆազարնա
աճէլէ Էաիլմէզսէ, միլլէթիմիլ աշազ ալթընա
կիտէճէք տէյու պէօյիւք գօրգու վար տըր:
Ֆրանսա Ինկիլթէրրա իւն ճէնք էթմէյէճէք,
Հաթթա Սիւրիա մէսէլէսի՝ ուզուն գըսա պիր
Էէրէ պաղլանամազ, Ֆազաթ պու միւզաքէրէ-
լէր էսնասընտա Թիւրք րաշաթ տուրուպ պէք-
լէմէյէճէք:

Իթալիա Անատօլույա, Եունան Իզմիր թօփ
րաղընա կիրտի, Ինկիլթ շիմտիքի պուլունտըլը
Էէրլէրտէն, խուսուսա Ֆրանսըլըն խտիա էթ-

տիլի Էէրլէրտէն գըփրանմաղա միւրատը Էօզ
կէօրիւնիւյօր: Կիլիկիա իշիւն շիմտիլիք պէլլի
պիր թէՀիլէք Էօզ, Փազաթ ասըլ Հալաստան
տիւշմէնլէրէ գարշը մուՀաֆազաւը տուրու-
յօր: Կէշէն Հաֆթա խապէր վէրտիյիմիլէ կէօ-
րէ՝ Թիւրքլէր Թաթարլար իւն պիր օլարազ իւշ
Թարաֆտան Էրմէնիսթան իւզէրինէ Էիւրիւյօր-
լար: Պու զարազքեար Հարէքէթին պաշընտա
տուրանլար Թիւրք գօմանտանլարընտան Մուս-
թաֆա Գեամիլ փաշա, վէ Արնաւլուտուլ Հիւքմ
տարը մուվազգաթը Էսատ փաշա օլուպ, Էլլէ-
րի ալթընտա 40 պին ասքէր վէ խալլիմէ էսլիՀա
վէ մուՀիմմաթ վար իմիշ: Պու ճիւմէՀիւրըն պէօ-
յիւյիւպ պիր շէքիրկէ սիւրիւսիւ Հէյէթինէ կիր
մէսի՝ Թիւրքլէր իշիւն վէ շու վազըթտա շէթին
պիր մէսէլէ տէյիլ տիր:

Հէփ պու շէյլէրտէ Թիւրքիւն փարմաղը օլ-
տուզընա պիլ շիւպէն էթմէլ իլ: Իշպու սալի
սապաշըն զազէթալարընտա օլունտու քի, մա-
Հուտ Մուսթաֆա վէ Էսատ փաշալարըն Հարէ-
քէթի կիւյա Թիւրք Հիւքիւմէթիւնին իրատէթի-
նէ գարշը օլարազ, պու իքի սէրկէրտէլէր ասը
սալըլըլօրլար իմիշ, վէ Հիւքիւմէթ պունլարըն
տէյրտէսթինէ էմր չըգարմըշ տըր: Թավանա
գաշ, թազըյա թութ տէմէքտէ Թիւրքիւն գա-
տիմ օլունպաղըլընը Հէր քէս պիլիւր վէ անա
կէօրէ Հարէքէթ էտէր: Պիրազտան մէվճուտ
Էրմէնի վուրդունլարընը տա տիւքէտէրէք «սա-
յէ ի ՇաՀանէտէ առայիշ պէր քէմալ» պօրուսը
Հալընամաղը իշթիմալտան պախտ տէյիլ տիր:

ԷՐՄԷՆԻՍԹԱՆԸՆ ՄՈՒՀԱՖԱԶԱՍԸ

Պու թէՀիլէյէ պազարազ կէշէն Հաֆթա
իսթար էյլէտիք քի, Էրմէնիլէր ճիւմլէ տախի-
լի խտիալարը պրազըպ պիր վիւճուտ Հալին-
տէ մուՀաֆազայը նէֆսէ աճէլէ էթմէլի տիր-
լէր: Մուսթաթարանըն աղամէթի գարշընտա
պու թէրթիպ Էէթէր գատար պիլլէ էմնիլէթ
պախշ էտէճէյի շիւպէլի իսէ տէ, պիրազ վա-
զըթ գազանտըրըպ Էվրօփա տիփլօմաթլըլընա
թէսվիյէ ի միւքիւլաթ իշիւն միւՀիլէթ վէրէճէյի
նի իւմիտ էտէրիլ: Կէօրիւնիւյօր քի, Ամէրիգա-
նըն Էրմէնիսթան իշիւն էտէպիլէճէլի շէյ՝ ան-
ճազ րիլիֆ վէ րիգանսթըրըշըն տաիրէսիտէ
խալրիսահանըն խըտմէթինէ միւնՀասըր գալա-
ճազ: Շու սըրատա պու տախի փէք պէօյիւք վէ
ճէլիլ պիր խըտմէթ տիր:

Փօլիթիլի տաիրէտէ էն պէօյիւք իւմիտի-

միզ սուղ գոնֆէրանսընտա գալմըշ տըր: Ի-
թալիա իլէ Եոնանիսթանըն Անատոլուտա գար
չըլաշմալարը, վէ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրանըն
Սիւրիատա ուլաշմամալարը՝ տիւշմէնէ պէ-
յիւք չիւր ճէնս վէրէպիւլիւր տէյու գորգմաղա
Հագգըմըզ վար իսէ տէ, Ինկիլթէրրա կիւլի
մուազզամ պիր տէվլէթին վէ Ինկիլզէր կիւլի
նէճիւ պիր գալմըն պիզի պիւսպիւթիւն տիւշ
մէնէ թէրք էթմէյէճէքէրինի տախի գալիէն
մէճուլ Հտէրիլ: Պու մէսէլէյէ ճիւշէթ վէրէն
պաղը պէլի սէպէպէրիմիզ վար, քի անլէրի
պէր վէճէ ի պիր թատատ էտէրիլ:

Բուսիա Հօթէտի, անճագ քի պաշընա էն-
տիւրլիմիշ օլան շէտիտ տարպէ սէպէպիլլէ պաշ
ղըն հաթըօր, պիրազտան ուլանճագ, վէ Հա-
նի՞ պէնիմ Հիսսէմ տէյէճէք տիր: Սիւպէրիա
պուստան էվվէլ չօզ պիր իշէ հարամաղ կէնիշ
պիր շէօլ տէյուլ րէսմ օլունուր իտի, շիմտի իսէ
տիւնեա փօթիթիգասընտա պէլի պիր օլ օլնա-
մազ իւզրէ անտէն եէնի պիր միլլէթ մէյտանա
կէլիշօր: Ճէնէրալ Գօլչագ՝ պիրազտան քէսպ
ի իֆագաթ Հտէճէք օլան եէնի Բուսիանըն պա-
շը Հալինտէ իտտիա Հտէշօր քի, իշպու եէնի
Բուսիա՝ ԼէՀիսթանըն իսթիզլալիէթինտէն
ղալրի Հիշ պիր միլլէթին իսթիզլալիէթինտէն
գապուլ էթմէյէճէք տիր: Եարըն Բուսիա ու-
լանըրսա էրմէնիսթան, Արարատեան Հանրա-
պետութիւն եւն. նէ՞րէտէ գալաճագ տըր:

Ղալթէթ էթմէլի իզ քի, ուլուշուզ ալը քէն
տի ուլաշուշտան ուլանմաղտան էրմէնիսթան
մէսէյէսի մուալլէն վէ սապիթ պիր շէքլ ալըն:
Պունուն իշիւն պիզճէ էն լաղըմ օլան շէ՞ մու-
Հաֆագալ ը նէֆսէ Հագըրլանմագ տըր: Ատէմ,
փարա վէ թալիմէ միւշթամըզ, Փագաթ պու
իւշ շէյլէրի Հագիզի գուվլէթէ թաշվիլ էտէճէք
օլան շէյ իթթիֆագ վէ իթթիՀատ տըր: Տա-
իլիլ իշլէրիմիզտէ Յարանուանութիւն, կուսակ
ցութիւն, ընկերային վարդապետութիւնլարճա
պիրպիրլէրիմիզտէ Փարզլը շէյլէր տիւշիւ-
նիւպ արգու էտէպիլիւր իզ, անճագ պու կիւն
էրմէնի միլլէթի Հալինտէ էն պաշը վաղիֆէ-
միզ մուՀաֆագալ ը մէվճուտիլէթ իշի տիր:

էրմէնիսթան իՀեաճը վէ վաթանըն իգամէսի՝
սէնէլէրին աղիմ ճէՀտ ու զալթէթինէ մէրպութ
իսէ տէ, ինքնապաշտպանութիւն իշի տէրՀալ
օլաճագ պիր շէյ տիր: Մէվճուտիլէթիմիզին
մուՀաֆագալը իշիւն՝ Հէփ տախիլի մէսէլէլէ-
րի պրագըզ, զալթէթ էսասի պիր միւշապէրէյէ

կիրմէլի իզ: Քէճալ ը տիզգաթ վէ իՀթիրամ ի-
լէ տէմէքաէն շէքինմէզ իզ քի, Հըֆը ը միլլէթ
իշիւն լաղըմ կէլիւսէ Արարատեան Հանրապե-
տութիւնը լէսմէն թանըլալըմ, Արեւելեան վէ
Արեւմտեան ճիւղէ գուվլէթլէրիմիզի պիր նօզ
թաշա թօլլալալըմ: Տէլալէթ իշիւն Հանկը
Ֆէրտ հա Հանկը շիրքէթ տաՀա էյի հալիաճագ
իսէ, ուֆագ տէֆէք թէֆրիզաթա պաղմալըզ,
զիմամ ը իտարէյի տնլէրէ թէսլիմ, վէ էմըլէ-
րինէ իթաաթ էտէլիմ:

Սոդոմոն իմաստունըն Հուզուրընտա իքի
գարըլար ալի մասուճըն մալիքիլէթինէ տալի
շէտիտ նիզա վէ միւճաՀէտէտէ պէլքի տէ պիր
պիրլէրինին սաշընը Խօլուպ էրազիւնիւ չըզմա-
լամըշ օլտուզլարը Հալտէ, նէ վաղըթ քի մա-
սուճըն Հալաթը մուՀագգագ թէՀիլէթէյէ տիւշ-
տիւ իսէ, տալը անասը թէսլիմ օլտու: Ձիրա
մասուճըն մէվճուտիլէթի քէնտի իշիւն էօմը-
տէ էն էիւքսէք մէսէլէ իտի: «Լաղըմ տէյիլ,
էվլատըմ էօլմէսին տէ, պու խասիմէյէ թէսլիմ
օլունսուն» տէտի: Ռուսական հալսօտ Թըքա-
կան Հալաստանըն, Ռամկալար հալսօտ Ազգաշ
նական կուսակցութիւնլարըն, Ազգալին պատ-
ուիրակութիւն հալսօտ Արարատեան Հանրա-
պետութիւնըն պիրպիրլէրի իլէ օլան մուխա-
լէֆէթի պալատէ մէզքիւր գարըլարըն տալա-
սը գատար շէտիտ տէլիլ իքէն պիլէ, չու սըրա-
տա ալըրլըմ տուրմալարը աֆվ օլունուր պիր
գուսուր տէլիլ տիր:

Պու մէսէլէլէր Հագգընտա սէօլլէյիպ հա-
գալըմ, պիրլիյէ կէլիպ միւշաքէրէլէր իճրա է-
տէլիմ, վէ եէնի Հալաստանըն էօմըիւ իշիւն
լաղըմ կէլիւսէ իտարէսինի տիկէր էլլէրէ թէս
լիմ էտէլիմ: Պիզ շիւպլէ էթմէյիզ քի, Ազգա-
լին պէօյիւք պիր նուֆուզ թէսիւրի թաշթըն-
տա ճիւղէ էրմէնիլէրին մուրախասալարընտան
իպարէթ պէօյիւք պիր մէճլիս աղտ էտիլիւսէ,
օլատա Համերաշի գործունէութիւնա լէյ վէ-
րիլէճէք, վէ պիր ումուճի փլան տախի հալիւ-
լաճագ տըր: Պէօլլէ պիր միւշապէրէ վէ իշտաշ
լըղը գարուրի գըլմագ իւզրէ միլլէթիմիզին էօմ-
րիւնտէ պունտան տաՀա պիւՀրանլը պիր վա-
գըթ օլմամըշ տըր: Շու սըրատա Րիլիֆ իշլէրի-
միզի միւշքին ի մէրթէպէ տէվամ էտէլիմ. Գի-
լիսա իշլէրիմիզի թաթիլ էթմէլէլիմ, շախսի ու-
մուր վէ թիճարէթիմիզէ տէ մուՀալլէտ օլալըմ
լաքին կէլէճէք 6 ալտա պիզիմ իշիւն էն մուՀիմմ
մէսէլէ ինքնապաշտպանութիւն օլտուն:

Էրմէնի դավմընտ, Կիւօյիւկի վէ քիւզիւկէ, քէնտի պօրճընը տուլուբարլըմ: Էյէր շու սըրտատա պիր իւմիւմի Հարէքէթ պաշլար իսէ, մութ լապա անըն թէշտիրի Ինկիլթէրլա վէ Ֆրանսա իւզէրինէ պէօյիւք օլաճադ տըր, վէ էրմէնիսթանըն Հէյաքտան մուՀաֆապաը իչիւն ան լէր տախի սիլաՀ իլէ պիզէ իշտաշլըգ էտէճէք տիրլէր: Ամէրիգատան՝ Արմինիըն էնտ Սիրիըն Րիլիֆ վէ Ամէրիգան Պօրտ վէ Կարմիր Խաչ վէ էմսալի Հէյէթլէրտէն, քէզա էվրօփալը ֆէրա վէ շիրքէթլէրտէն՝ պէօյիւք իշթիրաք իլէ Րիլիֆ տախիւսինտէ իշլէնտիլինին Րիփօրթլարընը ալըյօրուգ: Պու ազիմ թէշէպպիւսաթ՝ միւՀթաճինի աճլըգտան վէ չըպլազլըգտան, քէզա խասթալըգ վէ էսարէթտէն պիր տէրէճէ գուրթարաճադ տըր, Փազաթ մէմուլ էտէճէզիլ քի անլէր սիլաՀը օմուզլարընա ալըպ պիզիմ իչիւն ճէնկ էյլէսինլէր: Իչին օ գըսմը պիզէ տիւ շէր:

Ամէրիգա մէնտէյթինի մէմուլ էթմէմիզէ միւնասիպէթ վէրէն Հալլէր Էփէյի վազըթտան պէրու, վէ պէլլի վազաալարլէ մէյտանա կէլտի իսէ տէ, շու սօն պիր իքի Հաֆթա դարֆընտա դաՀիր օլան Հալլար մէսէլէյի տաՀա էյի անկլաթտըլար: Տախիլի կուսակցութիւն լարըն Համեռաշխութիւնը իչիւն էտիլէճէք պէօյիւք ֆէտաքեարլըզլար վէ նէֆսի ինքեարլար Հազգընտա տէտիքլէրիմիլի խարիճի մէնտէյթլէր Հազգընտա տախի սէօյլէմէքտէն չէքինմէյիլ: Մէնտէյթ իչիւն պիզէ սիլալ օլունուր իսէ, Րէյիմիլի Ամէրիգալա Էախսոտ Ինկիլթէրլալա վէրիլիլ, լաքին պունլար օլամալաճադ իսէ, Ֆրանսա օլսուն, էյէր Ֆրանսա տա օլամալաճադ իսէ, տիսէր Հէր Հանկը պիր թէրթիպ օլսուն:

Թիւրք պիզէ Հաքիմ Էա մէնտէթօր աուլա օլմասըն, անըն իտարէսի ալթընա թէքրարէն կիրմէքտէն իսէ, էօլիւպ մաՀվ օլմաղը տաՀա զիյասէ թէրճիՀ էտէրիլ: Անըն իչիւն տէյօրուգ քի, Հալաթ Էա մէմաթ իչիւն ճանըմըը տիչիմիլին արասընա ալըպ Թիւրքիւն Էօլու իւզէրինտէ Հալաստան գափուլարընը մուՀաֆազալա չալըշալըմ: Շալէտ Թիւրք իչէրի կիրէճէք իսէ լաշէլէրիմիլ իւզէրինտէն կէշէրէք կիրսին: Իչին օ նօզթալարա վարմազտան պիր Հիւն ի Հալ քէսպ էտէճէլինէ գափիէն իւմիտիմիլ վար իսէ տէ, Թիւրքիւն պէլլինի գըրմադ, վէ էվրօփանըն գօլունու գըմըլտաթմադ իչիւն պիր

ուճուճի Հարէքէթ, պիր ճիտտի գըլաճ պիզէ կէրէք տիր: Քիթապլէթ վէ պէլապէթ գաիտէլէրինի թէրքլէ, խալիս պիր Հէյէճանա կէլլիմ: Ազգասիրութիւն վէ Հալրէնասիրութիւն կիւնիւն փարօլասը օլսուն:

Սուլ Հօնֆէրանսընտա Թիւրք մէսէլէսի Հալա մուալլէն պիր գալար ալթընա ալընմամըշ տըր: Պու պիզիմ իչիւն դալէթ պէօյիւք պիր թէշլիքէ տիր: Պիզ գանն էտէյօր իտիք քի, Հէր շէյ գօնուշուճուշ պիթմիշ, անճադ քի, թէքրար գըթալ վէ թալան իչիւն Թիւրք վաՀշէթինէ պիր սէպէպիլէթ վէրիլմէճէք իւզըրէ Հէր շէյ Էալաշ Էալաշ նիշանկէաՀընա տօղրու կիտիյօր: Շիմտի անլաշըլտը քի, պու պապտէ մուալլէն պիր գարար օլմաստըը կիպի, մուալլէն պիր նիշանկէաՀ տախի Հալա Էօզ տըր: Իլէրիտէ նէ օլաճաղընը տա շիմտիտէն Հիչ քիմսէ քէստիլէմէզ: Թիւրքլէր Ֆուրսաթը պիզտէն էյի կէօրիւպ, պիզտէն տաՀա ճիտտի օլալադ անը մէրքէզի մազսէպլէրինէ գուլլանմաղը պիլտիքլէրի իչիւն շիմտի ուլանմըշ տըրլար:

Էվրօփա մէնաֆիլինի Հէր նէ գատար ինճիթ սէլէր, պիւսպիւթիւն մաՀվ էտէմէզլէր, խուսուսա մէյտանտան Քալըր վէ անըն Րէֆիզլէրի գալգմըշ օլտուղը Հալտէ, Թիւրքիւն արգասը գալմամըշ տըր: Էա Էվրօփա էնճիւմէն ի տիւվէլինտէն թարտ օլունաճադ, Էա տա պուլրուգ գուլը Հալընտա իսմի վար ճիսմի Էօզ շէքլինէ տիւլէճէք: Ֆազաթ թապիլի օլտուղընա կէօրէ՝ Թիւրքիւն խարիճի փօլթիթիգասը պօզուլուպ մալլիէսի շիւրիւտիքճէ, օ քէնտի թէպաասը պաշընա պիր գատար, պիր պէլա քէսիլէճէք տիր: Վէ Էվրօփա քէնտի փօլթիթիգասընը իլէրի սիւրմէքլիլէ մուվաֆֆադ օլտուգճա Թիւրքիւն տախիլի Հալլարընա կէօզ գըրփապիլլի: Թիւրք պունու պիլտիլի իչիւն տիշարտա տիւլէճէնին ալադ գապընը Էալար իքէն, իչէրիտէ պիր ազըըն թուրուսու քէսիլիյօր, վէ կիթտիքճէ գըթալ վէ վաՀշէթլէրի արթըրըյօր:

Էվլէթ, շիմտիլէ գատար Թիւրքիւն վաՀշէթի Հուտուտընը թէճալուգ էտիպ, պախուսու շու սօն սէնլէլէրտէքի մէզալիմի՝ թարիխի պէշէր վէ Հաշէր տէ ճիւմլէ էմսալինի կէշտի իսէ տէ, պունտան սօնրա էտէճէլի գըթալ վէ վազթըն տիլիլօմաթլըղը սալէսինտէ էտէճէլի գըթալար՝ Հէր ճիւլէթլէ էվլէլէրլէրի արաթտըրաճադ տըր: Քէնտի քէնտիմիլի Էէթէր ալ-

տաթաղեց: Մօսկով տալընըզ դարըն թէփէտէն հա եարըն կէլիւր, հա պիր սէնէտէն կէօրիւնիւր տէյէրէք եիւզլէրճէ սէնէ պէքլէտիք: Ես նա՛- սըլտա կէլտի տալընըզ, գարտալընըզ, տին- տալընըզ, իշտալընըզ... ԱլլաՀ ինսաֆ վէրէ զատտարանա վէ ազըլ վէրէ աՀմադլարա:

Տիւնէատա Հէր նէվ իշքիյի սընամըզ, լա- քին սուլու թաթամըզ օլան տէմ կիպի, միւ- լի էօմրիւմիւզտէ քեամիլ վէ հագիզի իթթիֆազ տան մատա Հէր եօլու սընատըզ, վէ տաիմա պիզ դարարըն չըգտըզ, շիմտի վագըթ կէլմիշ տիր իթթիֆազ վէ իթթիհատը քէնտիմիզէ էն պէօյիւք գուվվէթ էտինմէյէ: Թիւրքէ ինանա- մազ ըզ. էվրօփալըտան Հէր շէյի ումամազըզ, լաքին մուհաֆազայ ը նէֆա գաիտէսինճէ Հա- րէքէթ էտիւքէ սաիր ճիւմլէ վասիթալարը սա- տազաթ վէ տիրայէթլէ գուլլանապիլիւր իզ:

ԹԻՒՐԻՔԻԱ ԹԱՐԱՅԿԻՐԼԵՐԻ

Յուլիսին 19ընտա շու աթիտէքի մէքթուպ Պօթընըն մէՀուր զաղէթասը Հէրբլտուս օ- գուսմուշ տըր:—

«Միւլէլիֆ էֆէնտի:—

Շարպ մէսէյէսինէ վագըթ օլան քիմսէլէր՝ Հալա պու կիւնլէրտէ պիքէ ինկիլթէրա վէ Ֆրանսատա պագը քիմսէլէր Թիւրքիալա թա- րաֆկիր պուլունտըզլարընը կէօրէրէք թէամ- ճիւզ կթմէքտէ տիրլէր: Իշպու թարաֆկիրլէր իՀթիմալէն ունութմուշ տըրլար քի, «էվրօփա խասքէսի»նին օթուրտըզը թաիթըն քէրէսթէ- լէրի սօն տէրէճէ չիւրիւմիւշ օլուպ, տնա նէ տէրէճէ մանըլըզ, տիքքի հա տաչապ տա վէ- րիլէճէք օլսա, անը ալագլարը իւզլէրինտէ տուր տուրմանըն արթըզ գապիլի եօզ տըր: Խաթէ էօլմիւշ օլտուզընտան Վէրսայլըն ֆիւտալէհա գօնկիւսի տնըն ճէնաղէսիւի իճրա էթմէյէ Հա- ղըր տըր, վէ անըն նաշընըն թէաֆֆիւնիւ օր- թալըզը օ տէրէճէ տօլտուրմուշ տըր քի, մէչ- տանտան նէ գատար թէզ գալտըրըլըր իսէ ու- մուճ էհալինին սըհէթլինէ օ տէրէճէ խալըլը օլտըր:

Միւթէվէֆիանըն փէյթ վէ չանթաքէչլէ- րի Թիւրքիանըն էվրօփատա պուլունտան թարաֆ կիրլէրինտէն ճէսարէթլէնէրէք, հագընլարտա «քէնտի կէլմէ» միւսաֆիրլէր Հալինտէ Վէր- սայլա կիտիպ պէօյիւք Տէօրթէրին էնճիւմէնի

Հուլուրընտա պօյլարընը կէօսթէրտիլէր վէ Թիւրքիալա ինսաֆ վէ մէրհամէթ կէօսթէրմէ- լէրինի ըրճա էթտիլէր: Վէ լաքին պու նէ՛ քիւսթալըզ, պու նէ՛ արսըզլըզ, պու նէ՛ ու- թանմազլըզ: Տիւնէանըն էֆքէար ը ումուճի- չէսի Հագընտա պիգալտ պուլունմազլըզըն պու նէ՛ Հատտէն աշուրի միսալը: Թիւրքիա- յա ինսաֆ վէ մէրհամէթ կէօսթէրլմէսի իշիւն հալվարըզ հագարան պու քիմսէլէր վէ անլէ- րին ամուճազատէլէրի խտիլէր քի, պիր միւ- եօն սուէսուզ Հալլարըն վէ յուպ միլեօն Բուճ վէ Սիւրիալը Գրիսթիանլարըն սիւրկիւն օլմա- լարընա, հա պըչագտան կէչիւրլմէլէրինէ, հա տա թէլէֆ էտիլմէլէրինէ լագի օլտուլար, հա տա օլ ճինայէթլէրին իճրասընը քէնտիլէր էմր էթտիլէր: Սատրապամտան թութ թա էն աշա- ղըքի մէմուրընա վարանատէք պու մէմուրլէր խտի քի Թիւրք ինսան գատապլարը Հալլար- տան գապ էտիլէն սէրվէթլէ գէնկիւնլինմէքտէ իքէն, անլէրին սըրգաթ վէ հաղմալարընա ղէր րէ գատար իթիւրազ էթմէտիլէր:

Պլիլ, Վէրսայլա կէլմիշ օլան իշպու պի- սուշ մասուլար խտի քի, Թիւրքիանըն Ալման- հա թարաֆընա կէչիպ մուհարէպլէյէ կիրմէսի- նէ վէ օն պիւնլէրմէ Հալլարըն վէ սաիր Գրիս- թիանլարըն թէլէֆինէ մէսուլ օլանլար քէնտի- լէր տէչիլ իլլա ժէօն Թիւրքլէր խտիյինի խ- տիա էթտիլէր: Օնա չիւպէն նէ՞: Հէփ պու շէյլէրին սէր սէպէպի քէնտիլէր տէյիլ, իլլա օլ հարամազ կէնճ Թիւրքլէր խտի: Տիւնէանըն 300 միլեօն միւսլիմանընը ճիւհատա չաղըրըպ տիւնէատա պուլունտան ճէմի Գրիսթիանլարը (Ալման վէ Ալսթըրիալը վէ Պուլղարլարտան մատա) պըչագտան կէչիւրմէք խթէչլէն վէ ան- լէրի ԱլլաՀըն վատ էթմիշ խտիյի սօլմազ չէ- լէնկի թագտիմ էտիլէր տէ քէնտիլէր վէ քէն- տի կիպիլէր տէչիլ, իլլա Ալմանհա Գալղըրը- նըն իլինտէ ալթ Հալինտէ պուլունտան կէնճ Թիւրքլէր խտի: Հա՛յ, Հա՛յ, պիր սինէյի պիլէ էօլաթիւրմէք խթէմէյէն պու քիմսէլէր՝ պու գատար Հալ Գրիստոնհալարըն գանընա կիրմէ- լէրի գապիլ՝ մի տիր:

Վէ ինսաֆ տիլէյէն պու քիմսէլէրտէն Հէր պիրի տէ էլլէրինտէն կէլտէ, ալագլարընա տիւշմիւշ խտիլէրի պու Տէօրթ պէօյիւքլէրին գանընը իշիլլէր խտի: Պուլլար ալթ օլմուշ օլ- մատալար խտի հալվարըզ հագալըրըլա՞ր մը ի- տի: Վէ լաքին անլէր միւսթաՀագգ պուլուն-

տեղաբարձ ճէվապը արտաբար,— էօյէսի պիր ճէվապ քի կէջմիշ էյամտաքի օյունպաղըզլարնա, հալ ը հաղըրտաքի հիւլէպաղըզլարնա վէ միւսթաղպէլտէ իճրասը մէլհուզ օլան գուրնաղըզլարնա մուգապիլ տիր: Թիւրքիւն սիւսաի գուլվէթի էպէտ իւլ ապատ զէվալ պուրմուշ օլուպ, իշպու մաղլուպիյէթի Վէրսայյտա պօլարընը կէօսթէրմիշ օլան Թիւրքէր փէք ալա պիւրիւն:

(ՎԵՐ.) ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ»

ԷՅԼԵՆԱԷՔ ՏԷՅԻԼ ԷՎԼԵՆԱԷՔ ՏԻՐ

Բ.

ԷՎԼԻԼԻՔՏԷ ԻՆԹԻԽԱՊ ՊԻԼՄԷՄԷՔ

Թէհէլուտէ մուղայիր ի ինթիխապ թարիգէր հաղընտա պիր չօդ եանըլըզլար վար իսէ տէ, անճաղ մուհիմ օլան պիր դաշլարընը կէրէք քի զիբը էտէլիմ:

1. Վաթանըմըգտա պաշլըմ 3 միլլէթ վար իտի պիրի Թիւրք, տիկէր իբիսի էրմէնի վէ Բում: Պու միլլէթէր եէքտիկէրիյէ ասլա էվլէնմէլէր, հաթթա պոււլարտան Փրօթէսթանթ վէ գաթօլիքէրէ պէօլիւնմիւշ թաղըմլարը պիլէ տիկէր իբի Գրիսթիան միլլէթլէտէն էվլէնմէլէր կիւճիւք վար իտի: Պոււտան պաշգա Աշաղը մահալլէ, Եօգարը մահալլէ, իշէրի Ծար, Տիշարը Ծար մահալլէլէրի պիր պիրլէրինտէն զըզ ալըպ վէրտիքլէրի նատիր պուլուսուր իտի: Հէլէ մէմլէքէթտէն տիշարը քէօյլէր, գասապա վէ շէհրլէրին եէքտիկէրինտէն զըզ ալըպ վէրմէլէրի միւշքիւ մէսէլէ իտի: Պոււլարա սէպէպ վէրէն խուսուս իսէ թէասիւպլիք զանն օլունմասըն. Եօգ. իլլա պու մատտէնին փէք նաղիք վէ էօմիւրտէ դայէթ տաղիք վէ էհէմմ օլտուղու, վէ շիրքէթ ի պէշէրին գուլվէթ վէ սէլամէթի Փամիլեա էօմիւրտէ մէրպուլթ պուլունտուղը անաշլըմը օլտուղունտան, պիր միլլէթին տիկէր պիր միլլէթ իլէ, շէհրլէրին տիկէր շէհրլէր իլէ իրթիպաթ ը ալաբա, միւնասիպէթ, ատէթ վէ թապիաթլարը եէքտիկէրէ միւպալին կէլիպ էֆեբար պիրլիյի օլմալարադ իմթիգաճ հասըլ օլմալաճաղը թէհլիքէլէրի իտի քի, աթալարըմըզ թարաֆընտան կէրէյի կիպի հիսապա ալընարադ էվլէնմէլէրէ փէք նաղիք կէօգէտիլի վէ օլ նիշանկեահա

Փէվգէլատէ տիգաթ վէրիլի իտի: Եէօյլէ քի էօմր րէֆիգի ինթիխապընտա էպէվէյին պէօյիւք հիսսէսի վար իտի, վէ օնլարըն թէհրիւպէբար օլմալարընտան պուպապտէ քէնտիլէրմէ էլսէն կէլէնի եափըպ, կէնճլէրինտէ անլէրէ թէվէքքիւ էլլէմէլէրի շիմտիքի թէհրիւպէսիգ ինթիխապլարտան պաղը նօգթալարտա տահա միւնասիպ վէ տահա Փաիտէլի օլուր իտի: Պու ինթիխապ չօղլարա սուհուլէթի կէօրիւնիւր իսէ տէ, պէն զանն էթմէմ քի պոււտան տահա միւշքիւ, պոււտան տահա նաղիք պիր մէսէլէ պուլունտու: Լաքին զէմանըն թէպէտաիւլաթը, մէվգիլէրին տէլիւլմէսի վէ էնվաի սէպէպլէր իլէ պու սէլահիյէթին էպէվէյն էլինտէն ալընարադ սալթ կէնճլէրէ հասը էտիլմէսի մէսէլէյէ խալը միւշքիւլաթ վէրմիւլէր: Աթալարտան դալմա շու գապաճա տարպ ը մէսէլ փէք տէ մանաղը տէյիլ տիր, «Էրկէն կէօղիւլէ աթ ալ, էվլի կէօղիւլէ ալրաթ ալ» տէրլէր: Կէնճին կէօղիւլ աշնի վաղըթտա տիւնեալը կէօրմէլ իտիլինտէն էպէվէյն վէ աղրապալար խապէրտար օլույօր իսէ տէ, պիր նէվ մէսուլիյէթ ալմամադ, վէ նէմէ կէրէք Եօլունու թուլմաղլէ կէնճլէրի քէնտի հալլէրինէ թէրք էտէյօրլար: Կէնճին իսէ մէսէլէյէ սէպէպ օլան եանըլ ալըմը թէհէլուտէ զէվճ իլէ զէվճնին եէքտիկէրինէ մուվաֆըզ օլարադ հիսսի մուհապպէթ վէ մէսուտ պիր աիլէ թէշքիւ էտէմէմէլէրինէ սէպէպ օլույօր: Նէ՞ պէքլէրսին չարփըք ինթիխապալ օլան էվլէնմէլէրլէրտէն, էյէր անտէն մէսուտ պիր աիլէ մէլտանա կէլիւրսէ, անճաղ անը միւճիգաթ տէյու թէլաղըր էլլէ: Պաղ, պու կիւն էվրօփա վէ Ամէրիգայա կէլտիյիմիղտէ, աթալարըմըգտան գալմա մարէլէյան օ կիպի հիւսնիւ ատէթլէրինի քեաթիլէն ունուտուպ պիղէ էճնէպի օլան էվրօփա եա Ամէրիգալը, իթալեան, եա Եհէուտի զըզլարըլա պաղը քէրրէ տէ Գրիսթիան օլմայան գալմլարա հաթթա Ալլահաղլարա (Միւլիք ի Սալիս 11 պապ, 2—8 ալէթլէր) (Նէմմիա 13 պապ, 25—28 ալէթլէր) էն զէնկին էն քիպար թաղըլարըմըզ պիլէ էվլէնիլլօր: Պու թէրրէ զէվճէ զէվճինի Փիրէնկլէտիւրմէյէ, զէվճ զէվճէսինի էրմէնիլէտիւրմէյէ չալըլըյօր, լաքին թապիի օլմատըղընտան հէր իբիսի տէ մուվաֆ Փաղ օլմայօր:

2. Պաղը քէրրէ թարզ ը իգտիվաճլար՝ տիւն եանըն կիւլիւնճ վէ մասիարալըղընա միւշապիւհ

տիր: Գարը զօճա օլաճաղլար՝ եէքտիկէրինի իւր տէֆա օլարադ եա պիր տէնս եէրինտէ, եա պիր փարգտա, եա քիլիստա աղչամտան կէօ-րիւս սապաւտան էվլէնիօրլար, շէօյլէքի փը-րասա ալըրքէն կէրէչի կիպի տիզգաթ էտիլէն գատար էօմրիւմիւզ օլտուգճա պիրլիքտէ եա-չալաճաղըմըզ, չօճուզլարըմըզ պէրապէր եէ-թիշտիրիւ պիթիւրիէ էտէճէլիմիզ գէվճէլէրի ա-լըրքէն իսէ փըրասա ալմազ գատար տիզգաթը-մըզ հօզ: Պաղը քէրէն տէ հիչ ալազա էթմէզ-տէն, թարաֆէյնտէն էյի պիր անլալըչա կէլ-մէզտէն ալըրըզ: Պաղը տա գըզ թարաֆը վէր-մէյի կէճիքտիրիւ, վէ թէֆթիշի չօղալըր քըրիթիգալա տալանամալաճաղըմըզտան տա-րըլըր, պատէմա վէրսէլէրտէ ալմալըզ: Տաւա-սը վար, հիչ կէօրմէզտէն մէմլէքէթտէն տէ կէ-թիրթտիրիւ, չու տիւշիւնկիւ իլէ քի պու պիր քէսիլմէտիւ գարփուզ իմիշ, եա խասս չը-գար եա տա խամ: «Աթ իլէ ալարթ եիկիտին ըզպալընա» տէրլէր իմիշ վէ զալրիհիւմ: Պաղ չու թիւրքէ, իշթէ պու հալ, պու կէտիշլէրէ վաճշիլէր կիւլէր, մէտէնիլէր աղլար, շէյթան իսէ տուրմազաղը րաքս էտէր, օյնար: Եիրքէթ ի պէշէրին թէշքիւթլարը իշէրիսինտէ պու տէ րէճէ գալալ էտիւս իֆլաս էտէն տաւա պիր պաշգա թէշքիւթ իսօղ տուր քի եիւզտէ պիր պիլէ վէրէմէսին: Աճաիւ պիր քի պու թարզ աճիւզ վէ զարիւս աճմաղճա իզտիւթաճլարը տի-նի Մէսիհին իճապաթընտան կիպի կէօթէրէն-լէրիմիւզ վար քի, տտէմ պու սէօղիւ աղղընա ալմաղա հիճապ էթմէլի տիր: Կէրչի էվլէնմէք-տէ պուճնա թազպիւզ վէ թալիւզ էթտիլիմ ին-թիխապսըղըղըն տաւա չէշիթլիսի, տաւա չի-չէքիսի, աղլա հալրէթ վէրիւ միւթէնէվվի ճիւնսլէրի թիւրք գալմը իշէրիսինտէ տաիմ մէվ ճու տուր, լաքին անլէր պիզիմ կիպի օլմալըզ, Մուհամմէտին անլէրէ վազ էյլէտիլի տիպսիզ տին սալէսինտէ անլէր հէր կիւն սալթ պիր թէք սէօղ իլէ գարըլարընը պօշալապիլիլէր, պիր սէօղ իլէ եէնիտէն էվլէնէպիլիւ: պիրին-տէն հաղզ էթմէզսէ, պօշամաղտան տա պիր գաչ տաւալըլէ էվլէնէպիլիւ, (Գուրան վէ շէրի-աթ քիթապլարընտա հօզ պիր մէսէլէ քի անա ֆիլթվա պուրունմասըն), անճազ կիւճիւք ա-րալըզ պուլմաղտա տըր, շէօյլէ քի անլէրին մալիք օլտուգլարը շէրիաթ մուճէպիւնէ պու պապտէ հէր սուհուլէթէ, հէր սէլահիլէթէ մա-լիք տիրլէր: Սէն իսէ պիր գատընա պաղըմըն,

իսթէր թաթլը, իսթէր աճը, իսթէր էքշի, օլ-սուճ՝ սէնին պաղըն մաւսուլու օլմասըլա թօի-լամաղա մէճալըր սըն: Օլ սէպէպտէն կէրէք քի պու մէսէլէյէ զալէթ իւլ զալէ տիզգաթ վէրէ-սին, զիրա անտէքի պիր թէք եանլըլըզ էօմ-րիւնիւն սօնուճատէք սէնի թա մէզարա իլգա էտէնէտէք, սանա հիւքիւմէթ էտէն հալաթ մէմաթ մէսէլէսի տիր:

3. Կէնճիլքտէ քէնտիլէրինի էնվա ի խա-պատաթլարլա չիւրիւսիւ պրթըզ տիւնեանըն հէր քէյֆինի հէր գէվզինի, մէմլէքէթլէրին, միլլէթլէրին, իլլէթլէրին, չէշիալիսինի կէօ-րիւս կէշիքմիշ, բուսալարըն մօտալարընը, լօ-գանթա, հօթէլ, թէատրօ, տէնս վէ քէյֆ մա-հալլարինին միւթէնէվլիսինի, հէմ ֆէվզ էլ տտէ լէրինի կէօրիւս, պիլիւս տաւաղտան սօնկրա հալտա արթըզ էվլէնմէյի չօղտան կէշիշ օլ-տուգու հալտէ, սէրվէթի, իսմ ու շէօնրէթի, հաթօտ սալթէ կէօթէրիշլէրի սալէսինտէ հէր հալտէ պէօյլէլէր պիր էվլօփալը իլէ, էլէր անլէրտէն էլտէ էտէմէզսէ քէնտիսինտէն չօզ կէնճ պիր էրմէնի գըզըլա վիճաւան վէ թա-պիաթա գարըն օլարազ «պիր տէ էվլիլիլին նէ-վլինի սընալալըմ» տէյիլէք, կէշիքտիլի էօմր-տէն արթըզ օսանարազ, մուզալիք ի ինթիխապ էվլէնէնլէրիմիւզ վար: Իմսի սէն հէօքմ էյլէ պէօյլէսի պիր քիմսէլէ, պէօյլէսի պիր ինթի-խապա՝ կէրէք էճնէպի, կէրէք միլլէթիմիւզ-տէն օլտուճ, հա՞նկը նէվ պիր գըզ րասթ կէլէ-ճէք քի գօճալընա մուհապալէթ, էմնիլէթ վէ սէվիլիւ իլէ հէր վէճ իլէ մէմնուճ էտէպիլի-սին: Քէնտիսի օլմուշ Ալլահըն պիր սըլըղը, եիւզիւնտէ միւրիւվէթ, գալպիւնտէ մէրհամէթ էսէրի գալմամըչ, էյիւ պին պիր կէճէ բօճա-նընտա փատիլաճը էլլէյէն ալիւ գըզ օլ-սա, անա պիլէ շիւպէն էտէրիմ քի պին պիր կէճէյի օլտուճ պաշա կէօթիւրէմէզլէր: Իշթէ պու թարզ էվլիլէր տիր քի աղ վաղըթ գար-ֆընտա էվլիլիքտէն օսանըզ, օ ալաղալը քէն-ալիլէրինէ էսարէթ տտա էտիլօրլար, չիւնքի ճան չըղար խուլ չըզմաղ տէնիլէն եէրլէշիւ մէզմուճ վէ մուզալիք ի ալաղ թապիաթլար եէնիտէն ֆիլիզլէնէրէք, տաիմա կէօլլէր տի-չարը պազմաղա պաշալըզ պրթըզ էվտէ հէր շէյլէր քէնտիլէրինէ մուխալիֆ կէօրիւնմէլէ, պաթմաղա պաշալարազ, «չիմտիքի տէհրին գըզլարը մասխարա տըրլար, էվ եաիւն գըզ-լար օլմալըզ էվ երգան տըրլար» տէյիլէք:

զէմմ վէ թէսատուփ էյլէտիքէրի գըզլարըն իսմինի ֆէնայա չըգարըպ, քէնտիլէրինի պէրաւթ էթմէյէ չըգըշարապ նիչէ տէֆա ֆամիլեաւարըյլա իմթիգաւ Հասըլ էտէմէզլէր: Պէօյլէլէր էվվէլա քէնտիլէրինի տուգէլթմէք վէ պատէմա գարչըսընտաքինաէն էյի շէյլէր պէքլէմէք կէրէք իքէն անը խայալ պիլէ էթմէզլէր: Օ կիպիլէր տիւնեատա տաՀա գիչատէ թէճըրուպէքեար օլուպ, մին էվվէլ կիթմիչ օլտուգլարը հօլլարըն տիպիգլէրիէ ձի Վէօրէրէք էէնի պիր էօմրէ էվլիլէյէ պէտ էյլէսէլէր, պիրապ ֆիրասէթ վէ գէյրէքիլէք գատընլարընը գուլանմապ հօլունա կէթսէլէր, պու էն քէօթիւ տէյու պիլտիյի գատընըն բուՀընտա էօյլէ նազիք տուգլուլար վէ աՀէնկ վէրէն Հիսսիյաթ թէլլէրի վար տըր քի, անլէրտէն ինսանը սէրմէսթ էտէն խօշ նազմէլէր չըգարապ մէսուտ մութուլ էօմրէ մալիք օլուլար: էօյլէլէր էյի պիլտէլէր հազըլըր քի մէսուտ էօմրիւ խարիճի գատընլարտան չըգարմապ պի միւմքին տիր:

4. Պիր թագըմ հաշըր եէթմիչ ազլը պիթմիչ իսթիյար պոււնամըլ սէքսէլիք էրքէք վէ գատընլար պուլունուլար քի պասիլէթլէրի արթըգ տիւքէնմիչ օլտուգուլ Հալտէ թապիաթըն վէ ինթիխապըն սօն տէրէճէ մուգալիլի օլարապ ազլա մանթըգա ուշմապ տէրէճէտէ օն սէքիզ, եիկիրմի հաշընտա պիր գըզ հա կէնճլէ էվլէնիյօրլար: Պու կիպի իդտիվաճլար չօգ քէրրէ պիզ նէս տիր՝ տէյիլ քի էվլիլիք: Պու ճինսլէր էրմէնիլէրտէն պիյատէ էճնէպիլէրտէ չօգ պուլուն տուգունտան, պու Հազգա Հէր կիւն զազէթաւարտա օգուրտուեուզ վէ նէթիճէսինտէն կէլէն չիլքին, մէզմուճ ուլղունսուզլուլար ամմէյէ մալիւճ օլտուգունտան օ Հազգա մուֆասսալ հազմայաճաղըմ: Պու կիպիլէր արթըգ հանըլ ինթիխապըն խարապիյէթ վէ պէրպատըլըն էօթէ ուճունա կիտէնլէր տիրլէր:

5. Պիրինճիտէ զիքը կտիլէն վէ պիզճէ թապիլի կէօրիւլէյիպ իրապ աուտ էյլէտիյիմիզ էճնէպիլէլէ էվլէնմէքլիլին քեամիլէն զըտտ վէ մուգալիլի օլարապ ազլիլ պալիլ օլմալարը չօգտան կէճմիչ վէ էպէվէնլէրինտէն արթըգ ինթէրէսթլէրի գալմալըպ վալիտէյն սայէսինտէ Հէր շէյի էլտէ էթմիչ պիր թագըմ հաշտա պէօյիլէր լաքին ազըլտա քիւչիլէր փաթաթէս գաֆալը գըզ վէ օղլանլար՝ իլք Հազգա պիզ մալիլիք, էօմրտէ պիր քէրրէ էվլէնմէճիլի նի՝ չիւն իսթէտիյիմիզի ամալարըմ տէյէրէք, ֆէվզ էլ

աուէ սէրքէշլիլէլէ իշին էօթէ ուճունա կիտէրէք էպէվէյն, ազրապատան, ազիլ հա թէճըրուպէքեար քիմսէլէրտէն պէօյլէսի Հալաթի մէսէլէտէ պիր կէօնա ֆիքըր ալմալարը շէօյլէ տուրսուն, անլէրին թասալվուրունա, իթիգատընա պիլէ հսկի գաֆա նազարըյլա պազըպ նասիլ Հաթլարընա սէմ ի իթիպար վէ բայէթ էթմէյէրէք քէյֆ ի մալէշա Գրիսթիյանըլըն վէ միլլէթիմիզին գանունէն ճէվապ վէրմէտիյի իրլաթ ը շէր (էվլիլիլէր 18 պապ տա) էն հագըն իւրսըմալարըյլա էվլէնէնլէր պուլուլար վէ նէվազըթ էպէվէյն վէ ազրապալար օ կիպի նիքեհալա բուլ ի բիգա կէօսթէրմէզլէրսէ, քէնտիլլէրին ազլ պալիլ օլուպ վալիտէյնին միւտախալէն Հազգը օլմատըլըն վէ էյէր մէնէ չըգըլըպ սալի կէօնա իլէրի կիտէրլէրսէ նըզամըն քէնտիլէրինի ճէգալա շարփտըրապիլէճէքլէրինի, վէ գուվվէ ի ճէպրիլէ իսթիմալիտէ Հիւքիւմէթէ միւրաճէաթ էտէպիլէճէքլէրինի տէր միյան վէ պուրանըն ազատըլընը քէնտիլէրինէ սիլաՀ իթթիլապ էտիպ պաշգալարըն պէօյլէսի էվլէնմէլէրինի տալի արթըգ Գիւրտալէն մի, իւրբալէն մի, Մօրմօնտալէն մը, Արապտալէն մը, շարապտալէն մը պուլապիլիլէր: էօյլէսի շէյիտ միլլէթլէրտէն իսպաթ վէ նիմունէլէր կէօսթէրէրէք քէնտիլէրինտէ էմսալընա նիսպէթէն անլէր կիպի էվլէնմէյէ Հազգլարը օլտուլունու պէյան էտէրէք՝ օլմապ վէ էպէլար: Պու կիպի թէգէվվիւլէր: ԱլլաՀըն պիրքէօշէտէ էվլէնմէք իսթէյնլէր վէ օ կիպի «փիւնիքա» լա էվլէնէնլէր պուլունուլար, պու կիպիլէր շէքիլիլ պիր քէօշէյէ միլլէթի էֆրատըյլա ալապա էթմէզ, հախօտ ախէր եէրլէրէ Հիւքիլէթ էտէր, կէօգիւ կէօրմէզ, գուլաղը իշիթմէզ, հիւզիւ ութանմապ Հիճապսըզ թագըմլար տըրլար: Բու կիպի թէգէվվիւլէր ԱլլաՀըն պիրլէշիտըմէտիլի նիքեհալար տըրլար: Վազթըլլա Շիգալի օմաՀքէմէլէրինին պիրինտէ պիր թալապ մէսէլէսինտէն տօլալը շէՀատէթ էթմէք իւզրէ շէՀրին միւլթէրէմ բուՀպանլարընտան պիրի պուլունուլարտու: Գատըր «բուՀպան էֆէնտի պէնիմ եէրիմտէ սիզ օլտա իտինիզ պու թալազնամէյի իմգալալ մը իտինիզ» տէտիլինտէ, բուՀպան «պիլա շիւպՀէ, էֆէնտիմ» տէյու ճէվապ վէրիլ: Գատըր «էօյլէ իսէ Գիթապը Մուգատտէսին շու Հմրինէ նէ» տէրսինիզ, ԱլլաՀըն պիրլէշիտիլիլին ինսան ալըրմաղա միւլթէտիր օլմատըն» տէյինմէ, բուՀպան զա-

յէթ վազարը պիր թարգմտա «էֆէնտիմ, գա-
վիէն ինանըրըմ քի պու իքիյի Ալլահ պիրլէշ-
տիրմէմիշ տիր: տէյու ճէվապ վէրտի: Երնէտէ
պէօյլէլէր արամըգտա ումոմիւյէթ թէշքիլ էթ-
միշ սընըֆլար օլմայըպ, փէք նատիրաթտան
տըրլար: Տիկէր թարաֆտա էհլ ի էտէպ, նա-
մուսու, իթաաթլը գատընլար վէ կէնճէրիմիդ
էքսէրիւյէթ թէշքիլ էթմիշ տիրլէր: Անճազ քի
մարէզ գիքը սէրքէշ էվլատլար ըգպալըզըզը-
նա Հիսսէ տար օլան էպէվէյնլէր՝ պէօյլէսի ա-
զատ պիր տիրարտա ապլա մէսուլ թութուլմա-
յըպ, թայիպ տախի էտիրմէմէլի տիրլէր, չիւն-
քի էպէվէյնին գանը պաշընըգտա օլսուն պէն
պու կիւնաշտան ազատըմ տէմէքտէն վէ էվլատ
լարընտան երւզ չէվիրիպ էպէտէն երւզլէրինի
կէօրմէմէք գարարընա կէլմէքտէն պաշգա չա-
րէսի հօզ: Եազըն խըսմլա էվլէնմէքլիյին մա-
գարաթլարընըն պաշսըլլա մէնի զըմնընտա
Ահո ը Աթիգտէն երւզլէրճէ իսպաթ, միլլէթ-
լէրտէն մէզհէպլէրտէն պուրհանլար կէթրիպ,
քէնտիրսինին Հապիզ տօգթօր վէ մէշհուր իլմ
նութզ վէ տիրտարըզըլլա վէ ապլա Հայրէթ
վէրիր վազլարըլլա նամտար վէ մէօթէպէր օ-
լուպ, ուչքի պիւթիւն Գայսէրիւյէլիլէրէ մալիւս
օլան, Գայսէրի ինճիլ չիրքէթի ըէյիսի մէօհ-
թէրէմ, վէ Իսլամիյէթի գապուլ էթմէտիյի ի-
չիւն մաֆամիլեա աթէշլէ եանմազը թէրճիւհ է-
տէն միւթէվէֆֆա Աւետիս էֆէնտի Երէցեանըն
թէշլիֆ քէրտէսի օլուպ «փիս նիֆեսա» իսմիյ-
լէ թապ էթտիրտիյի մաարուֆ քիթապընը օ
կիպիլէր օգուրոա, կէրէք թապէն կէրէքսէ թըպ
պէն վէ կէրէք ատէմլիք վէ Գրիսթիանլըզ նօգ-
թայ ը նազարընտան մէզհէպէ մուզայիր պիր
նիքեաշ օլտուզուհա վէ մազարաթլարընա
քեամիլէն էյի գանըչա կէլտիյի կիպի, մէսուտ
մութլու պիր աիլէ թէշքիլ էտիրմէյէճէյինէ տէ
գանար, անճազ քի օ կիպի ալիմ գաթլարըն
եազըլըշլարընա էհլմմիւյէթ վէրմէյիպ քէնտի
ազըլլարը արտընտան գօշան, վալիտէյնլէրի-
նէ իթաաթսըզ, Հէօրմէթսիզ, նանքէօր էվլատ-
լաք կէրէք թապէն վէ կէրէք թըպպէն գանլա-
րըն փէք եազըն օլմասը Հասէպիյլէ փէք նատի-
րաթտան տըր քի մէսուտ վէ մութլու օլսունլար
լաքին էօյլէսի չիրքին էվլիլիք վէ անըն նէթի-
ճէսի օլան աչըլըզլարտան տօլայը վալիտէյն
էվլատլարընը պու էօմրտէ կէօնէնէմէտիքլէրի
կիպի, օ պիչիմ ճաշիլլէրին տիւնեալա պըրազ

տըզլարը մուզիրը իպրէթլէրտէն չօզլար միւ-
թէզարըրը օլուրլար:

Պինաէն ալէյհ, օ կիպի էպէվէյնլէրին մէզ
քիւր հօլ վէ գարար իլէ իշէ խիթամ վէրմէլէ-
րի չու նօգթատան կէլիյօր քի պու տիրարտա
Հէր կիւն կէօրիւլիւյօր պազը միլիօնէր փէտէր
լէրին ճաշիլ զըզլարը նիշէ քէրէէ էվ ուշազը
եա չօֆուրը, օղլանլարը լօֆուրլարլա գաշըյօր
լար, Արապլա, Աճէմլէ, Թիւրքլէ վէ զայրիհուս
միլլէթլէրլէ էվլէնիյօրլար: Զէվալլըլար նէ՞ է-
տէպիլիյօրլար, անճազ էպէտէն անլէրտէն աչ-
ըլմազ, էվլատլըզ սիլքիւտէն տիշարը աթըպ
միրասընտան Հիսսէտար էթմէմէքլէ իգթիֆա
էտէպիլիյօրլար: Պիրինճինին տախի էտէճէյի
անճազ օ եօլտուր: Հազիրգաթէն տէ պազը քէր-
րէ զազէթալարտա օգուր իսէնիզ քի Ֆիլան ա-
տէմ էօլմիւշ վասիյէթիւտէ ֆամիլեաաընա, զը-
զընա, օղլուհա պիրէր թալէր պըրազմըշ վէ
միլիօնլարընը տիշարտան խարիճի քիմսէլէրէ
վէ խալիխաշ մազսէպլէրէ թէրք էթմիշ տիր,
անլէրի ապլա թալպ էթմէյին, գիրա օ կիպիլէր
նէ ճինս վէ նէ խուսուսլարտան տօլայը ֆէվզ
էլ ատէ ազըլ եանմըշ, երւրէյի թութուլմուշ,
ճանընտան էօմրիւնտէն խանէսի խալընտան
պիգար օլմուշ քիմսէլէր տիրլէր: Կէրչի եազըն
խըսմլարլա էվլէնէնլէր վէ կէրէք պու կիպի-
լէր իլք տէֆալար վալիտէյնլէրինտէն մաշրու-
միյէթի վէ միրաստան իխրաճընը Հիշ կիպի կէօ
րիւրլէր: Լաքին վազըթ անը թասհիւհ էյլէտիյի
կիպի մէսէլէ եալընըզ փարատա օլմայըպ, օ
կիպի վասիյէթլէր անլէր կիպի խանէ խալը-
նըն ալար վէ տէյէրինի վէ սիյրէթիւնի տիւնեա-
լա իլան էթտիրմիշ օլուրլար, պօզուլմազ եա-
զըլարպա, վէ էնճամ քէմ պէլասընը պուլուր,
ազըլարը պաշտ կէլիւր տմմա նէտէն ոսնրա...

Յ. Պ. ԶԱՏԸՐԺԵԱՆ

Պրուֆիլն, Ն. Ե.

(Տէվաւ օլունաւագ)

ՄՕՐԿԸՆԹՆՈՆԸՆ ՇԷՂԱՏԷԹԻ

ԻՃՄԱԼ)

ՊԱՊ 14 — Իսթանպուլտա պուլունան Ալմանլար մուհարէպէնին իւքինտէ Ամէրիգա վէ Ամէրիգալլար իլէ օլան մուսնէլէրինտէ տօսթանէ պիր սուրէթլէ հարաքէթ էտէյօր իտի իսէլէր տէ, մուհարէպէ տէվամ էթտիքճէ պիւթիւն Ամէրիգատա էֆքեար ք ումուսնիյէ էլայտ միլլէթլէրէ միւսթաիտ օլտուղընը կէօրտիւքլէրինտէ, Ամէրիգալլար իլէ օլան զահիրի տօսթլըգլարը ատավէթէ թէպէտտիւլ էլլէտի: Վանկընհայմ Մր. Մօրկընթէօյա միւթէմատիյէն իշթիքեա էտիպ տէյօր իտի քի, «Ամէրիգալլէ էպիլհա Փապրիգաթօրլարը էլայտ միլլէթլէրէ գարթուց սաթմաղա հազգլարը եօգ տըր: Սէն պու իշէ թէվասիւթ էտիպ, անըն էօնիւնիւ ալմալըսըն: Եօգ իսէ իշին սօնու Փէնա օլուր:» պու շէքվալարտան ազ սօնկրա իգտամ զազէթասընտա փէրտէ ալթընտան Ամէրիգայա դար շը պազը հազարէթամիդ իֆատաթ նէշը օլունտը: Մր. Մօրկընթէօ պու պէնտ ի մախուսը օգուր օգունմազ, պունու եազան եա եազտըրան Վանկընհայմ իտիյինէ շիւպէէսի գալմատը: Զիրա օլ վազթլարտա Իսթանպուլտա նէշը օլունան ըհսմի, մուհիմմէ հէմ թէսիւրլի զազէթալարը Ալմանեա գարթալը քէնտի ճըրնաղընա կէշիրմիշ անըն սահիպ վէ միւլէլիֆլէրինէ պիր խայլի փարալար եէտիրմիշ վէ օլ զազէթալարը Ալմանեա իշին պիր փրօփականտա վէսիլէսի հալինտէ գուլլանմաղտա իտի: Մօրկընթէօ Վանկընհայմա կիտիպ, «Եւ չու զազէթալարտաքի պու կիպի իֆատէլէրին էօնիւնիւ ալմալըսըն, եա եօգ իսէ իւշ հաֆթա իշինտէ Ալմանեանըն պօյասընը մէյտանա չըգարըպ, Ալմանեանըն նէ օլտուղընը վէ Ալման հիւքիւմէթինին թիւրք հիւքիւմէթի հազգընտա նէ փլան վէ էնթրիգալար գուրմաղտա եա նէ տէսիսէլէր տիւշիւնմէթտէ իտիյինի պիւթիւն թիւրք ալէմինէ Փաշ էտէրիմ: Շիմտի մուհարէպէ Ալմանեա իլէ Ամէրիգա արասընտա կիպի պիր շէյ տիր: Էյէր մուհարէպէյէ հաղըր իսէն, չըգ մէյտանա» տէտի:

Մր. Մօրկընթէօնըն իշպու թէհտիտի իւզէրինէ Վանկընհայմ վատ էլլէտի քի թիւրք զազէթալարընտա Ամէրիգա ալէյհինտէ պիր շէյ եազըլմասընս Վէ վատընը պօզմազ Ալման-

եանըն հազգընա խայրը օլմայաճաղընը պիւտիյինտէն, պունտան սօնկրա թիւրք զազէթալարընտա թիւրքիւ Ամէրիգալլարա գարշը գըզ տըրաճազ հիշ պիր շէյ եազըլմատը:

Մուհարէպէնին իւք կիւնլէրինտէ Վանկընհայմ Մր. Մօրկընթէօյա պիւտիրմիշ իտի քի, Ալմանեա տիւնեատա ինկիլթէրա վէ Ֆրանսանըն թէէսիւրինի գըրմազ իշին, Միւսլիման տիւնեասընը Գրիսթիյան ալէմինէ գարշը թաշրիք էթմէք եա տա անլէրին տինի թէասսիւպ վէատավէթ հիսսիյաթընը ալէվլէնտիրմէք փէշինտէ տիր:

Ալմանեանըն իշպու թէրթիպի Նոյ. 13, 1914տէ գուվլէտէն ֆիլիլէ կէլտի. զիրա օլ կիւնտէ Սուլթան Մուհամմէտ Րէչատ, Շէյխ իւլ Իսլամըն Փէթվասը վէ Ալմանեանըն ֆիթնէքեարըղը իլէ թիւրքիւնըն հէփ Միւսլիմանլարընը Րուսիա, Ֆրանսա վէ ինկիլթէրա ալէյ հինտէ ճիհատա չաղըրտը: (Ճիհատ լուղէթինին ալըգ թիւրքէսի, Մուհամմէտին պայրազը շէրիֆի ալթընտա հէր պիր Միւսլիմանըն կեալուր գըրմաղա ճան ու տիւտէն չալըշմասը տէմէք իտիյինի հէր Հայ պիլի: Միւթէրմիւս:) Սուլթանըն իշպու իրատէսի վէ Շէյխ իւլ Իսլամըն Փէթվասը Միւսլիման պու լունան հէր մէմլէքէթին ճամիլէրինտէ — Հինտիսթանտա, Զինտէ, Աճէմիսթանտա, Մըսըրտա, Ճէգաիրտէ, Թարապուսը Ղարպտա, Մըսըրտա, Մաղըրպտա, Ճավատա վէ սաիր մահալլէրտէ — օգութտըրըղպ, օլ մէմլէքէթլէրին Միւսլիման զազէթալարընտա նէշը էթտիրիտի:

Պունա իլավէթէն Արապճա լիսանտա պիր ըիսալէ պաստըրըպ պալատէ մէգքիւր մէմլէքէթլէրին Միւսլիմանլարը արասընտա կիզլիճէ թէվլի էտիլտի քի, անլէր վազթ ֆէվթ էթմէյէրէք գօնչուլարը օլան Գրիսթիյանլարը պըչազտան կէշիրսինլէր: Պու ըիսալէսին միւլէլիֆի հէր Միւսլիման ազալլի 3—4 Գրիսթիյան գըրմազ վազիֆէ ի տինիյէսի իտիյինի Գուրանտան իսպաթ էթմէյէ չալըշըպ, անլէրի Գրիսթիյան գօնչուլարը վէ Գրիսթիյան հիւքիւմէթլէրի (Ալմանեա, Ավսթրիա վէ անլէրլէ միւթթէֆիք օլան միլլէթլէր միւսթէսնա օլտուղլարը հալտէ) ալէյհինտէ աթէշլէնտիրիյօր իտի: Ինկիլիճէ թէրճէմէսի օն պին լուղէթտէն իպարէթ պուլունան իշպու աթէշլի ըիսալէտէ Ալման էլի եա միւլէլիֆլիյի պուլունտուղընա գէրրէ գատար շիւպէն իսթէմէք:

Վէլաքին իշպուս րիսալէ՝ տիւնեանն իւշ
 եիւզ միւսն Միւսիմանլարնը (մէսէլա Հին-
 ախթանն ալթմըլ պէշ միւսն Միւսիմանլա-
 րնը ինկիլթէրրայա գարշը) Գրիսթիյան միւ-
 լէթլէր վէ տէվլէթլէր ալէյհինէ թուրուսու-
 րամատը: Պէօյլէճէ Օսմանլը փատիշահնըն
 իրատէսի, Շէյխ իւլ Իսլամըն ֆէթվասը վէ
 Գաշլէրին ֆիթնէսի պէրհավա օլտուլար: Սալթ
 Իսթանպուլտա թօգաթլեանն հօթէլի Թիւրքլէր
 թարաֆընտան հաղմա վէ խարապ էտիլտի, ան-
 ճագ քի անլէրին (ֆիթնէ վէ իրատէսին հէմ
 Շէյխ իւլ Իսլամ ֆէթվասընըն) նէթիճէսի պիւր
 միւսնտան գիյատէ էրմէնիլէրին թէլէֆիւի մու-
 ճիպ օլտու:

ՊԱՊ 15 — 1914իւն Նոյեմբերի իպթիտա-
 լէրինտէ Հաչտար փաշա «Թասիօնը խընճա-
 խընճ պիւր իզտիհաճլէ տօլու օլուպ, պու պի-
 րիքինթինին սէպէպի պաշրիյէ նազըրը ձէմալ
 փաշանն Մըսրա հօլճու օլմասը իտի: «Պէն
 Մըսրը ֆէթհէ տիպ, անը ինկիլթէրին էլին-
 տէն ալմատըզճա Իսթանպուլ կէրի կէլմէյէճէ-
 յիմ »տէյօր իտի ձէմալ: Զիրա Թիւրքիա մու-
 ճարէպէյէ կիրէր կիրմէզ, ինկիլթէրա Թիւր-
 քիյա մէյտան օգուլուպ, Մըսրը շարթուր չու-
 րութուր գապթը ալթընա ալմըլ իտի: Վէ ձէ-
 մալըն պէօյլէ թէքէպիւր իլէ հօլա չըզմասը
 ինկիլթէրրայա մէյտան օգուճագ իտի:

ձէմալ ախլազսըզ, զալլիմ, գուրնագ հէմ
 գիյատէսիլէ գուճարպագ պիւր քիմսէ իտի: Քէն
 տինին իքի պէօյիւք րէֆիլգէրի, էնվէր վէ Թա-
 լաաթ, գալլի ֆէյատլարընը կիլլէյէպիլի ի-
 քէն, ձէմալ տէրուսինտէքի վաշէլիլի տաիմա
 եիւզիւնտէ կէօսթէրի իտի: Վէ լաքին ձէմալ
 Վիւքէլա մէճլիսինին ազասընտան իտի իսէ տէ,
 քէնտինին րէֆիլգէրի անտէն հազզ էթմէտիւք-
 լէրինտէն, անըն Իսթանպուլտան կիթմէսինէ
 կիլլիտէն մէսէրրէթլէ պազմագտա իտիլէր:

Թիւրքիանն պէօյիւք մէմուրլէրի արասըն
 տա Ալմանեայը սէվմէյէն եա տա Ալման թէէսի-
 րի ալթընա տիւշմէիշ օլան պիւր մէմուր վար
 իտի իսէ օ տա ձէմալ իտի: Զիրա ձէմալ պիւ-
 թին Թիւրքիայը Թիւրքլէտիւրմէք խայալը-
 լա ուղրաշրպ, Արապը վէ էրմէնիյի, Բուճը,
 Զէքէգի վէ Գէհուտիյի պիւրաֆարզ թահգիւր Է-
 տէր իտի: Էնվէր վէ Թալաաթ անըն Մըսրա
 Հիւճիւմ էթմէսինտէն պիւր մուհասէնաթ չըզմա-
 յաճաղընը պիլիթօր իտի իսէլէր տէ, պէօյլէլիք
 լէ անտէն հազայը սըլըրտըզլարընա տա քէնֆ

լէնիյօրլար իտի: Իշին թուհաֆը չուրատա ի-
 տի քի, ձէմալ պաշրիյէ նազըրը օլմասըլա տօ-
 նանմանն պաշրիտա պուլուճաճագ հէրտէ,
 Մըսրը ֆէթհէ էթմէք վէ անը ինկիլթէրրանն
 էլինտէն ալըպ կէրի Թիւրքիայա վէրմէք մագ-
 սէտիլլէ գարա օրտուսընն պաշրիտա կէշմիշ ի-
 տի: Վէ լաքին Նազիմ փաշանն վէ սաիր պէօ-
 յիւք մէմուրլէրին ճանիսի պուլուճան պու քիմ-
 սէ՝ քէնտի պաշրիտա նէլէր կէլէճէյինի պիլիսէ
 իտի, աճէպ պու գատար թանթանա վէ շաշաա
 իլէ Մըսրա հօլճու օլմէր մը իտի:

1914իւն Նոյեմբերինտէ Վանկընհայմ միւ-
 սալէհա մէսէլէսինտէն պաշա էթմէքտէ վէ Մր:
 Ուիլսընն միւսնըլըզ էթմէսի իշիւն Մր: Մօր-
 կընթէօ իլէ միւշալէրէ էթմէքտէ իտի: «Պիզ
 մուհարէպէյի պիւր գաշ ալ իշիւնտէ պիթիւրիւզ,
 Ֆրանսա վէ Րուսիայը էզէրիզ վէ ֆիւթիւհա-
 թը գազանըր ըզ Հիսապըլա, ուղուճ պիւր մու-
 ճարէպէ իշիւն հազըրըզ կէօրմէտիւք տէտի
 Վանկընհայմ: «Պազըր վէ փամուպ լէվազըմա-
 թըմըզ փէք մաշաուտ օլտուղընտան մուհարէ-
 պէնին ուղուճ վազթ տէվամը Ալմանեայը խա-
 րապ էտէճէք: Օլ էճըտէն մուհարէպէյին թէզ
 պիթմէսինի վէ սուլ իմզալանմասընը իսթէ-
 րիզ: Էյէր 30 կիւնտէն փարիսէ հէթիշմէք իսէք,
 իշիմիզ համան:»

Վէ լաքին հէփ պու միւսալէհա միւշալէ-
 րէլէրինտէ Վանկընհայմ փալլալիլիլին (Ալըս-
 թըրիանն Իսթանպուլ սէֆիւրի) էֆքեարընը աա
 լա տանըլմամըլ իտիլինտէն, Ալմանեա Ալսթը-
 րիայը քէնտինէ միւսալի պիւր տէվլէթ տէյիլ
 իլլա քէնտինին մատուընտա պիւր էյալէթ կի-
 պի կէօգէթմէքտէ իտիլի տի աշիքեար իտի:
 Միւսալէհա իշիւն խասսէթէն Պէրլինտէն կէօն
 տէրիւիշ օլան Տր: Բիգարու Փօն Բիւլման տա
 Մր: Մօրկընթէօյա 1915ին Մարտընտա «Իւշ
 ալտան միւսալէհա իմզալանմագ տըր» տէյիւ
 թէքէպիւր իլէ լաֆ աթուր իսէ տէ, օ լաֆլա-
 րըն նէթիճէսի նէ իտիլի գաթէն հէր քէսէ մա-
 լիւմ:

ՊԱՊ 16 — Պու էանալէրտէ Ելայտ Հիւքիւ-
 մէթլէր՝ Տարտանէլէ Հիւճիւմ էտիպ ինկիլթէր-
 րանն տէհէթլի տրէանթ վէ սիւփըրտրէտնթ
 լարընը պօղազտան կէշիւմէք թէսալվուրընտա
 իտիլէր: Պու խապէր Իսթանպուլտա հէր թա-
 րաֆտա տօլալմագտա օլուպ, սալթ էհալի տէ-
 յիլ իլլա պիւթիւն Հիւքիւմէթ, հէմ տէ Վան-
 կընհայմ վէ Փալլալիլիլին տաիլէրի ազիմ

պիր թէլաշէ վէ հէյէճան իշինտէ իտիւէր: Հէմ
ինկիլիզէրին հէմ տէ Ալմանլարըն թախմինին-
ճէ, ինկիլթէրրա քէնտի զըրհլըլարընտան օն,
օն իքիսինի գուրպան վէրմէյէ բազի օլուր իսէ
Էլայտ զըրհլըլարընըն Տարտանէլի կէշմէսի գա
պիլ իտի: Պու իհթիմալիյէթ Թիւրքիանըն տա
իշինէ Էարամազ իտի, Ալմանեանըն տա: Ալ-
մանեա Տարտանէլին գափատըլմասըլա Բու-
սիանըն պուղտալընըն տիշաբըլա կէօնտէրիմէ-
սինի վէ խարիճտէն Բուսիայա էսլիհա կիրտի-
րիմէսինի մէն էյլէմիշ վէ պէօյլէճէ Բուսիալը
պօղմաճալա կէթիւրիպ անըն էյիինի պաշընա
Էրգմըշ իտիյի գաննընտա օլտուղը պիր սըրա-
տա, ինկիլզ զըրհլըլարընըն օլ Էօլը աշմազ իհ-
թիմալիյէթի Ալմանեանըն փլանլարընըն պէրհա-
վա էտէճէք իտի: Պօղազըն աշըլմասը, Ալման-
եանըն թէսալվուրընճա, Բուսիանըն Իսթան-
պօլը արմասընտա գարար զըլաճազ վէ Ալըս-
թըրիանըն թէսալվուրընճա, Ալսթըրիա իմփէ-
րաթօրըլընըն փարէ փարչա էտիլիպ՝ Ալըս-
թըրիա էօլքէսինտէ պուլունան 12,000,000 Ալ-
մանլարըն Հօհէնճօլլէրն իտարէսի ալթընա կէշ-
մէսինի նէթիճէլէնտիւրէճէք իտի: Իշթէ փալ-
լալիշինին հէյէճանը պու սէպէպէ մէպնի ի-
տի: Թիւրքիւր տէ զիյատէսիյլէ իլթիւրապ ի-
շինտէ պուլունուպ, իքի թրէն հաղըրլամըշլար
իտի: Իսթանպօլ պէհէմէհալ Էլայտ միլլէթլէ-
րին էլինէ տիւշլը տէյիւ գօրգուլտըլընտան,
պու թրէնլէրտէն պիրինի Սուլթան Մուհամմէտ
Բէշատ վէ մաիյէթինտէ պուլունան քիմսէլըրէ
թախսիս էթմիշլըր, օլ պիրինի իսէ Ալման վէ
Ալսթըրիա սէֆարէթիանէլըրի իշլըն ալըրմըշ-
լար իտի: Վանկընհալմ գարըսընը Պէրլինի կէօն
տէրմէյէ գարար էթմիշ վէ Ալման սէֆարէթ-
իանէսինին գուլուտաթըլա աօլու պիր դաշ
սանտըլը Մը. Մօրկընթէօնըն էօհտէսինէ թէս-
լիմ էթմիշ իտի: Սուլթան վէ մաիյէթի էսքի
Շէհրէ կէօնտէրիմէսի գարար վէրիմիշ իտի:
Էլայտ ալվէթլէր պօղազը կէշիպ Իսթանպօլը
ալմալարը՝ Էհալի վէ մէմուրին թարաֆընտան
սոյքի օլմուշ պիթմիշ կիպի աստ օլունտըլըն-
տան Հիւքիւմէթին գուլուտաթըլ էսքի Շէհրէ
նալը էտիլմիշ վէ պանգալար խաղինէլըրինտէ
պուլունան ալթուըն Անատօլունու Փարզըլը ճի-
հէթլէրինէ կէօնտէրիմիշլըր իտի:

Հէփ պու գուլղուլէ իշինտէ իւմիտինի քէս-
մէմիշ պիր քիմսէ վար իտի իսէ, օ տա Էնվէր
իտի: Թալաաթ գօրգուլունալն թիր թիր թիթ-

րէյօր իքէն, Էնվէր զիյատէսիյլէ սօղուզ գան-
լըլըզ իպրազ էթմէքտէ վէ Էլայտլարըն պօղա-
զը կէշմէյէճէքլէրինի վէ Իսթանպօլը ալմա-
յաճազլարընը իտաիա էթմէքտէ իտի: Իսթան-
պօլըն ալընմասընա շիւպհէսի օլմալանլար իսէ,
«Իսթանպօլը Էազարըզ վէ տիւշմէնին էլինէ պիր
քիւլ Էրզընընտան պաշա պիր շէյ վէրմէզիլզ,
Հաթթա Այա Սօֆիալը տա աթէշէ վէրիւրիլ» տէ
մէքտէ իտիլէր: Շէհրէ Էմինի Պէտրի Պէյ Մը.
Մօրկընթէօնըն Սուլթան իլէ պէրապէր էսքի
Շէհրէ կիթմէսինի թէքիֆ էթտի իսէ տէ, Մը.
Մօրկընթէօն «Պէն պիթարաֆ պիր Հիւքիւմէթին
վէքիլի օլտուղըմտան, պուրատա գալմալըլըմ:
Հէմ պէնիմ պուրատա գալմալըլըմ Էիւզիւն-
տէն գապիլ տիր քի պիր չօզ քիմսէլէր էօլիւմ-
տէն գուլթուլուրլար» տէտի:

Միւթէրճիմ ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

(Տէվամ օլունամազ)

Copyright, 1918, Doubleday, Page & Co.

ԻՆԹԻԳԱՄԸՄԸ

Գ.

Ինթիգամըն Էնվալը վէ տէրէճէլըրինի թա-
լին էյլէտիքտէն սօնրա խաթրա կէլէն իլք սի-
ալ չու տըր՝ յիլ ինթիգամ ալաճուղ մը իլզ,
վէ նէ՝ ճինս: Ինանըլըզ քի ճիհանըն շաշմալ ու-
մուճի մէպուլէրինտէն պիրի տէ Compensation
մէպուէսի աիր: Ալտըլընա կէօրէ վէրիւրիւն.
վէլուրիլինէ պէտէլ ալըրսըն: Պէտէլ պէտէլ դա
նուր: Խաթիւտըլը պիր գաճուս տըր: Պու գա-
նուս գուլվէ ի ճազիպէ կիպի ճիհանի վէ ու-
մուճի տիր: Գաւիմ տէ մուտալի տէլըրտէ
աւտէմլէր մէզքիւր գանուըն Նէմիսիս (Nemesis)
նամը իլէ թանըլար իտի: Նէմիսիս հիշ պիր
գապաՀաթը ճէզալըզ վէ հիշ պիր էյիլիլի իւճ-
րէթսիլզ պրազմայան պիր իլաշէ իտի: Օ խաւ
(retribute) էտէն պիր գուլվէթ վէ հէր հաղըզ
իհգազ էտէն վասըթա իտի: Օ Ալլահըն ատիլ
զազապընըն Էէրինտէ տուրուր իտի: Քիթապ ը
Մուգատտէստէ պու ումուճի վէ էպէտէ գանու-
ըն իմա էտէն չօզ Փըզլէլէր վէ սէօզլէր վար:
Ալլահ ատիլ պիր գաթ Հալինտէ Էնճամ էյիլիլի
միւքեաֆաթա, վէ քէօթիւլիւրի միւճազաթա

տրեզմա ախլագի վէ մանկվի պաղչեմիդտէն մէյ-
վէ մէշմուլ էտէմէյիդ:

Դ. Փօլիթիգի գիշանը իջին տախի հըրոի
ինթիգամա ինանմայը: Կէօրտիւք քի շախսէն
ինթիգամ ալմադ գանուէնա գարչը տըր: Մու-
հարէպէտէ խասիմտէն նէ գատար չօգլարընը
էօրտիւրիւր իսէն օ նիսպէթտէ գահրաման սըն,
լաքին պաչգա սըրատա կիտիպ պիր ատէմին
պուրնուէնու գանատար իսէն միւհագաթա ուղ-
րարսըն: Էրմէնի կէնճլէրիմիդ պութէհլիքէյ
տիւշմէյէ մէյչալ տըրլար: Եիւրէյի եանմըչ պիր
կամաւորուն կիտիպ էվինի խարապ վէ սէվկիւ-
լիւլէրինի էօրտիւրմիւլ օլան պիր Թիւրքիւն է-
վինի պասմասը վէ չօրուգ չօճուղընը պըչադ-
տան կէշիրմէսի թապիի կէօրիւնիւր, խաքին
էմին թարիդ օ տէյիլ տիր: Քէնտի հայաթընը
տա իւթէ վէրմէյէ մէճպուր օլուր: Պու թա-
րիդ իլէ հէր քէս ինթիգամ սալադադ իսէ նէ ին-
թիգամ Թիւրքիւնիւր նէ խուսուէթ, վէ քեամիլ
անարիսիսթիւք հիւքմ սիւրէյ: Չօգ եէրտէ պի-
սուչլար գիշան շէքէր վէ գօրու օլան միւհա-
գաթտան գաշար, նիդամ վէ գանուն աչադ ալ-
թընա կիտէյ: Պէշլէրիյէթ էօնիւնտէ գաղանտը-
ղըմըչ շէրէֆի դայա կտէրիդ վէ հազգ օլան
ինթիգամըմըչ պաչգալար ինտիւնտէ էհէմիւլէ-
թինի դայա էտէյ: Մէհէնիյէթին թատուրգ,
վէ պէշլէրիյէթին թապիւկ կէլէտիւլ շէրի ու-
սուլտա հազգըմըչըն իհգադ օլունմասընը թա-
լէպ էթմէք էն պէօյիւք ազըլըմըչ տըր: Սիյա-
սէթ վէ տուրէնտիւլիք Փարզ էտէր քի էրմէնի-
լէր շախսէն վէ հաթթա պէօյիւք պէօյիւք ին-
թիգամ ալմադաման սագընմայը տըրլար: Հիսսի
թապիի պիդի պու թարիդ սէվգ էտէր լաքին
քէնտի հըրարըմըչը գապթ էթմէք կէրէյիդ:

Քրիսթիանըղըն պու նէվ ինթիգամա գար-
չը օլմասը, էօյլէ իսէ, խալալ վէ պաթըլ ի-
թիգատ նէթիմէսի տէյիլ իմիւլ: Մատէմ քի հըրո
ի ինթիգամ պիդէ ֆէրտ հալինտէ, վէ միլլէթ
հալինտէ գիյանը տըր, Քրիսթիանըղըն իտ-
տիասը մագուլ վէ միւնասիպ տիր: Քրիսթիան-
ըղ ինթիգամըն էնտիւրէն վէ ալչադլանտըրան
իւնսիւրինի գալտըրըպ աթմըչ տըր: Ինթիգամ
տուլղուսընը փաթլէմիւլ վէ ախլագիլէշտիրմիւլ:
Թիւրքտէն ինթիգամ ալմադ թամմ Թիւրք կիպի
մուամէլէ էթմէք մանասընտա ալընտմագ իսէ օ
ատէմիլիյէ վէ Քրիսթիանըղա գարչը տըր:

Ալթիթիլիդ տէվլէթլէր Ալմանիատան վէ
անըն օրթագլարընտան ինթիգամ ալտըլար լա-

քին օնլար կիպի մուամէլէ էթմէտիլէր: Էվլէր
վէ քիլիսէլէրի խարապ էյլէմէտիլէր, պանգա-
լար վէ խալինէլէր ալըրմատըլար, մուհաֆա-
գասըղ վէ պիսուչլարը տօղլամատըլար, վէ Փա-
միլեա վէ տինին գուտսիյէթինի պօղմատըլար:
Ամմա էօյլէ պիր ինթիգամ ալտըլար քի տիւն-
եա հաչրան վէ տիւշմէնլէր րէգիլ օլտու: Միւթ-
թէֆիդլէր նէճիպ պիր տուլղու իլէ վէ մէրտա-
նէ տիւշմէնէ գարչը գօյտուլար: Օնլար ինթի-
գամը հազգը կէրինէ կէթիրմէք մանասընտա
ալտըլար: Օ սէպէպտէն ուսուլարը Փարզըլ,
վէ նէթիմէ Փարզըլ օլտու: Պիր ատէմ պէնի ին-
ճիթտէ, պէնի սօյսա եա եարալար իսէ, եա հա
յաթըմա գաստ էտէր իսէ պէնի ինթիգամա
սէվգ էտէն շէյ՝ մէղքիւր մուամէլէնին նաշադգ-
ըղը իսէ՝ պէն ախլագի սուրէթտէ տիւշմէնիմէ
իքի գաթ Փալիդ իմ: Պէնի ալադլանտըրան միւ-
ճիպ ախլագի պիր մէպտէնին թէփէլէնմէսի,
պիր գատիմ սընօրըն պօղուլմասը իսէ պէն տիւշ
մէնիմտէն ախլագի սուրէթտէ գուլվիլթի իմ:
Պիր հարամի էյի պիր ատէմին էվինի պասա,
անը էօլտիւրսէ, Փամիլիտընա հադարէթ էթ-
սէ, չօճուղարը թէփէլէսէ վէ փարասընը ալըպ
սալուչտա ատէմիլէրին պու ճանիլէ տօղրու թու-
թամաղը մէվգի նէ՞ օլմալը: Պիր Քրիսթիանըն
պու նէվ պիր քիմպէնին միւհագաթա հէտէֆ
օլմասընը իսթէմէսի Քրիսթիան րուհունա գար
չը՞ մը: Եօգ: Թիւրք մէղքիւր հարամիտէն պին
գաթ գիյասէ հարամի տիր: Իմտի անտէն ին-
թիգամ ալմադ Քրիսթիանըղ րուհունա մու-
խալիֆ մի՞: Ասլա:

Պաղըլար հալա տէրլէր պու տէտիքլէրի-
նի Քրիսթիան մուհապպէթի իլէ նաթըլ պարըչ-
տըրմալը: Թէքրար տէրիդ քի Քրիսթիան Քրիս-
թիան պալտըլմա սէվմէլի: Փադաթ նաթըլ
սէվմէլի, նէ՞ պատար, վէ նի՞ չիւն սէվմէլի, վէ
նէ՞ վազըթ սալֆ էթմէլի սիւալարընա կէլիր
իսէ պիւրի չօղլարտան ալըրըր իդ:

Էյէր տիւշմէնի սէվմէք անըն հադգաղըղ-
լարընը կէօրմէմէք, ախլագըղըղլարընա խա-
ֆիֆճէ պադմագ, մէրհամէթսիդլիքլէրինէ կէօզ
գափամագ, վէ ճինալէթլէրինէ տօղրու շիմ-
տիլէ գատար էթտիլիմիդ կիպի մէֆուլ պիր
մէվգի թուլմագ իսէ պէն սէվմէմէ: Պու նէվ
տուլղուտա օլմադ Քրիսթիանըղ օլմատըղտան
մատա էն պէօյիւք ախլագըղըղ տըր: Տիւշմէնի
սէվմէք տէյիլէք քէօթիւրիւլէնէ րաղմէն շէֆ-
գաթ կէօսթէրմէք իսէ, օնա էլինէ սաղըղ վէ

Թիւրապը գան իսթիֆրադ էյլէմէքտէ տիր: Իմտի տօսթլար, էլտէն գաչան գուշ կէրիյէ կէլ մէտիյի միսալի սէվկիւլիւլէրիմիդինտէ ճանա-
րը արթըզ կէրի կէլմէզ պինապէրին պագի գա-
լանլարըմըզըն հայաթը վէ վաթանըմըզըն իա-
տէսի իչիւն նէ էտէպիլիւր իսէք անըն էն էչիսի-
նի էթմէյէ սայ էտէլիւմ: Իշպու գիյնէթ իլէ վա-
լիտէ պատընլարըմըզ միլլէթէ վէ վաթանա տօղ
րու թաշըմագտա օլտուգլարը հիսսիյաթը պիլ
Փիլի իպրագ էթմէլէրի պիզէ Հէմ գուվվէթ Հէմ
տէ ճէսարէթ տիր: «Պիր էլին նէսի վար իբի
էլին սէսի վար»:

Իմտի էյ վալիտէ Հանըմլար, մագսէտինիզ
թէրվիմ օլունտուգու կիպի մէսուլիյէթինիզ տա
խի թապտիր օլունմագ կէրէք տիր: Միլլէթի-
միզին միւհէմ պիր գալա հալընը քէսպ էյլէմէ-
սի իչիւն էվլատլարըմըզըն նագիք վէ խալիս
գալպլէրի Ալլահըն քէլամը վէ բուհու իլէ մէմու
օլմագ կէրէք տիր: Հէր հանկը պիր վալիտէ պու
խուսուստա պիզպալ տուրուպ էվլատընը հիք-
մէթ վէ միլլէթ բուհու իլէ փէրվէրտէ էթմէզ
խէ անը միլլէթէ պիր գալա տէպիլ իլլա պիր պէ
լա սայսըն: Վալիտէնին էվլատ իւզէրինէ թէն-
սիրի փէտէրինքինտէն չօգ իւթիւն տիր:
Տէրտլի օլան Հէր հանկը պիր քիմսէնին վայ
պապամ տէտիլինի տէյիլ իլլա «վալ անամ» տէ-
տիլինի իշիսիրսին: պու իսպաթ էտէր քի, ա-
տէմ քիչիւթիւլիւնտէն պաշլայարագ պիւթիւն
միւտտէթի էօմիւնտէ վալիտէ մուհապպէթի ի-
լէ տօլմուշ տըր: Անըն իչիւն «սաւհա չօճու-
ղում սապի տիր թալիմ տըմողա միւզթէտիր տէ-
յիլ տիր» տէմէ օ տաւհա պէշիքտէ իբէն Փօնօղ-
րաֆ կիպի իշիթտիլինի քէնտինէ մալ էթմէյէ
պաշլար: Խալիք պղնու պիլտիլի իչիւն «Կէն-
ճի եօլունուն իպթիտասընտա թալիմ էյլէ» պու-
լունմուշ տըր:

Նագլ օլունուր քի սէքիք եաշընտա պիր չօ-
ճուգ իլք օլարագ պագգալ տիւքքիւնընտան պիր
եոլմուրթա չարպ վալիտէսինէ կէթիւրիւր:
Վալիտէսի սիւքիւթ էյլէտիլի իչիւն չօճուգ պու
հալտէ տէվամ էտէրէք, նիհալէթ մէշհուր պիր
խըրպըզ օլուպ, էօլիւմէ հիւքմ օլունուր: Մաշ-
քիւմ տար աղաճը մաշալինէ կէթիւրիւրտիւք-
տէ «Պիր վասիյէթին վար իսէ էյլէ» տէրլէր
«վալիտէմի պանա կէթիւրին» տէր: Կէթիւրտիւք-
լէրինտէ, «վալիտէ արթըզ պիրիպիրիմիզի
կէօրմէյէճէյիլ շու պէնի սէվէն վէ պէնի թա-
զիր էյլէմէյէն տիլինի չըգար քի էօիէյիմ» տէր

վալիտէսի ապլայարագ տիլինի չըգարտըգտա
անը շարըրպ պօփարըր, գապիթլէր, «նիչիւն
պէօյլէ էյլէտին տէտիքլէրինտէ, «իլք եոլմուր
թալը չարտըղըմտա պու տիլ պէնի թագիր էյ-
լէմէյիպ սիւքիւթ էյլէտի վէ իշթէ շիմտի տար
աղաճընըն իփի պօնոււմա թագրլմըշ տըր» տէր:

Նէ' սիւքիւթ էյլէ քի տիլին ըսըրըլուն,
Նէ չօգ սէօյլէ քի, էվլատըն ելըսըն,
Հագգ սէօյլէ, փաք սէօյլէ, ագ սէօյլէ,
Քի սէօզիւն էէր ալըն:

Էօյլէ իսէ փէտէրլէր պու մէսուլիյէթտէն
մուլվի մը տըրլար... խայըր, ապա մու-
աֆվ տէյիլ տիրլէր: Փէտէր էվին քիւրրէ ի հա-
վասընը հիւսն ի հալտէ սագլամագ իչիւն իտա-
րէնին պաշընտա տուրմալը տըր: Պու կիւն չօգ
փէտէրլէր վար քի էվլէրինէ տիւլմէն կիպի մու-
աճէյէ էյլէմէքտէ տիրլէր: Քէնտիլէր շէթման
իբէն մէլէք բուպասը կէյմիշ օլարագ գուսուրը
ղայրիյէ աթարլար: Տիւզլիլէրի պօղըլմուշ
էվլէրէ չօգ բասթ կէյմիշ վէ կէօրմիւլիւմ քի
նիչէ տէֆա գուսուրըն պէօյիւք գըսմը փէտէր
տէ տիր: Պունտան գըրգ սէնէ էվվէլ «Աւետա-
րեք» տէ գըսսա պիր նագլիլէթ օգուտում: Ղայպ
օլան պիր չօճուգ սօգագտա աղլար իբէն ատէմ-
լէր անա «էվինիլ նէրտէ տիր» տէյու սիւալ
էթտիքլէրինտէ չօճուգ «ճէհէննէմտէ տիր» ճէ-
վապընը վէրիւր, պիր շէյ անլայամագլար: «Պա-
պայըն ատը նէ տիր» տէտիքլէրինտէ «շէյթան
տըր» «անալըն ատը նէ տիր» տէտիքլէրինտէ
«մէլունէ» տէյու ճէվապ վէրիւր: Պու մուամ-
մայը հալլ էթմէք իչիւն ատէմլէր էվի պուլուպ
անլարլար քի, պապասը պէտ խուլլու պիր քիմ-
սէ օլտուղունտան, գարըսընա Փէնա սէօյլէր,
օ տա' «պէօյլէ իշլէր շէյթան իշի տիր» տէր ի-
միւշ, Հէրիֆ տէ էվվէթ, մէլունէ, էվվէթ, պու
էվ գաթէն ճէհէննէմ տիր» տէյու ճէվապ վէրիւր
իմիւշ:

Էվինի մութլու պիր մաշալ էթմէք իսթէր-
սէն անտէ Հէր քէսէ մուհապպէթի տալրան:
Էվլէ կէլտիլինտէ չօճուգլարըն գուճագընա ա-
թըլըպ, Փամիւնա խօշ թէպէսիւմ իլէ սէնի թալ
թիֆ էթմէյօր իսէ սէպէպինի սէնտէն պաշգա
քիմսէտէ արամա:

Է'յ էվին փէտէրի, օլմա անըն քէտէրի,
Է'յ չօճուգ պապասը, օլմա պաշլար պէլասը,
Սէվ ճանտան տիլլինի, քի օ տա սէվսին սէնի

Պիրազ տա Խրիսթիան փետեղելերն
էվլատարը օլան կենճլերիմիդին էօմրիւնէ աթֆ
ը նիկեաճ էտէլիմ:

Ե՛յ միւնքիր ի պիլլաճ, վէ սէֆիճ կեն-
լէր, սիզէ գապուլ էթմէք իսթէմէտիւնիդ քի-
թապ ը Շէրիֆտէն տէյիլ իլլա պէնիմ կէօրիւպ
պիլտիյիմ պիր գաչ վազաալարտան սէօյլէմէք
իսթէրիմ:

Ատանա սէքէնէսի էչրաֆքնտան միւթէ-
վէֆֆա... էֆէնտիւնին մատամը պունտան 40
սէնէ ագտէմ Նամրունտա խասթա տիւշիւպ
կէօզլէրի գափալը օլարադ ճան չէքիւմէքտէ ի-
քէն, պիրտէն կէօզլէրիւնի վէ էլլէրիւնի սէմա-
յա գալորըպ իւշ տէֆա «մեղա՛յ, մեղա՛յ,
մեղա՛յ» տէտիքտէն սօնրա թէսլիմ ի բուճ էչ-
լէտի: Պիլտիյիմ տիկէր պիր ատէմ էօլլիւմ
սաաթլարընաալէլէրիւնի էթրաֆա աթըպ բասթ
կէլէնի գափրայարադ «կիթմէմ, պէն կիթմէմ»
տէյէրէք վէ ֆաթ էյլէտի: Օն պիր սէնէ էվլէլ
27 հաջընտա օլան եկէլէնիմին սօն սաաթլարըն
տա պաշ ուճունտա պունունտըմ էիւղիւնիւ սօլ
թարաֆա չէվիլիւպ «պրազըն, պէնի պրազըն»
տէտիքտէն սօնկրա սաղ թարաֆա տէօնէրէք
թէրք ի ալէմ էյլէտի, էչի թանրադըմ պիր
Բուճ Ասպիւր րըմաղընտա պօղուլմադ իւզրէ ի-
քէն պիր հօլ իլէ գուրթարըլմը, սօնկրա մէր-
գուճ իլէ գօնուշտուղունտա «օլ սաաթտա պիւ-
թիւն էօմրիւմտէ նէ Հալտէ հաշաուրմ իսէ, ճիւմ
լէսի կէօզլիւմ էօնիւնտէն պիր թասվիր կիւլի
կէչտիլէր» տէյու նազլ վէ պագի էօրիւնիւ փաք
կէչիւմէյէ գարար գըլադընը գիքր էյլէտի:
ՏաՀա հաղընտա վէֆաթ էտէն կէնճ տօսթու-
մուզ Սաէփաճ Իգվէգիտանըն թաղրիւրլէրիւնի 23
իւնճի Նօմ. «Կիլիկիա»տա օլու, վէ պազ քի
պունլար Հիչլիյէ՞ մի հօզտա պիր բուճլար ալէ-
միւնէ՞ մի չէՀապէթ էտէյօրլար: Իմտի նէ գէման
էօլէճէլիւնի պիւմէտիլէն Հալտէ չու աթիտէքի
սէգվիլէ տիկպաթընը տալիլէթ էտէրիմ:

«Շիմտի կէլմէգտէն փէք կէճ օլուր,
«Էճէլ կէլիւրտէ փէք կիւճ օլուր,
«Հապտո վազթը կէչէր,
«Պուրսաթ էլտէն գաշար
«Ճա՛ն թէվպիսիդ կէօչէր,
«Օլուր Հէլաք:»

Շու սօն սէօզլէրի տէ վաթան թէտարիքի
կէօրէն տօսթլարըմա թէպիլիդ իլէ խաթմ ը քէ-
լամ էթմէք իսթէրիմ: Պու կիւնլէրտէ ճէտա-

րէթպալաշ Հալաալիւլէրէ պիւնաէն վաթանա կիթ
մէք փէք արգուլու չէ տիր: Լաքին պու ար-
ղունուղուն պիր գըսմընը քեա՛շքի իթթիֆադ
տաիւրէսինէ Հսար էյլէսէք, «Կիլիկիա»տա «Եչ-
նի կուսակցութիւն» սէր նամէլի պէնտլէրի վէ
միլլէթիմիդին խայրընա տէլալէթ էտէն պիր
չօգ իսպարաթը տէֆա պէ տէֆա օգունադ տէ-
յէր: ՏաՀա աչըղը, պու «Կիլիկիա» զազէթա-
սընը օգունադ իսթէմէյէն «Թրքախօս»լարա վա
թան Հազգընտա գալպի սօղուզ տէմէքտէն պաշ-
գա նէ՞ տէչէպիլիլիդ: Սիկար իւշ գաթ ֆի-
յէթիւնէ չըգտը, էիւնէ տէ էլիմիպտէն պրազ-
մայօրուզ, լաքին պիլի թալիմ էթմէյէ Հալըշան
պիր զազէթայա իսէ Հաֆթատա ալթը սէնթ
վէրմէք իսթէմէյօրուզ, աֆէրին Հալըմըգա:
Ե՛յ միլլէթիմիդին փարթիլէրի, չու միւսին ա-
տէմի սիզէ թագտիւմ էթմէք իսթէրիմ: Նէաի
օղլան փէտէրի օլան պիր քիմսէ էօլլիւմ տէօչէ-
յիւնտէ իքէն Հէր պիր օղլունուն պիր չըպուզ
կէթիւրմէսինի թալէպ էտէր, վէ «պունլարը
գըրըն» տէտիքտէ էկտիսի տէ գըրարլար: Տէ-
ֆա եկտի չըպուզ տաՀա իսթէչիւպ պիր տէմէթ
էտէրէք օղլուլարընա «պունու գըրըն» տէր ի-
սէ Հալըշըրլար վէ գըրաճաղլար: Փէտէր «Իշ-
թէ իթթիֆապտա օլուր իսէնիդ սիզի քիմսէ գը-
րաճաղ» տէր:

Ա՛Հ միլլէթիմիդ, մաղտո՛ւր միլլէթիմիդ,
Հէր նէչսէ թէրք էտէլիմ իլլէթիմիդ,
էթրաֆըմը տիւշմէն տիր լաղըմ պիւմէմիդ,
«ԻթթիւՀաա գուվվէթ տիր», պիրլէչէլիմ ճիւմ-
լէմիդ:

ԱԻԵՏԻՍ Խ. ՃԱՆՊԱՋԵԱՆ

ՎՃԻՐԻԿԷՄ, ՄԷՍԱ.

ՄՈՒՀԱՐՐԵՐԱԹ

ՈՒՕԹՐԹԱՎՆՏԱ ԻՔԻ ՎԷՖԱԹ

Եկնի էրմէնիսթան իշիւն խարիճտէքի Հէր
պիր էրմէնի էօմրիւ գիզըլմէթ պիր սէրմայէ
իտիլիւնի պիլիւր իսէքտէ, մէմլէքէթտէ օլուու-
ղը կիւլի գուրպէթալ տաիւն էճէլէ գուրպան կի
տէնլէրիմիդ պունունտուղընա էսէֆ էտէրիդ:

Աթի իւլ պէյան իքի վէֆիյաթ գիզըլմէթ
պիր մատէր, վէ ալիճէնապ պիր փէտէր էօմր-
լէրիւնի նազը Հալիւնտէ օղլույան միլլէթաաշ-
լարըմըգա պիրէր ֆաիտէլի տէրս օլուր իւմի-

տիւն, անլէրին ճուրթատար վասֆլարընը դա-
ղէթամըզլա նէշը էթմէքտէ իզ:

1. Տիկ Աննա Հանահան.

Ութըրթաուն էրմէնիլէրինտէն Յուլիս 10
տա Տիկ. Աննա Հանահան Մէսէչուսէց ծէնէ-
րէլ Հասփիթըլտա պիր օլլան էվլատը թէվլի-
տինտէն 4 կիւն սօնրա դանը զէհրլէնէրէք, դօ-
ճասընը վէ 14 ալըդ Փօլ իսմինտէ օլլունու
էվտէ վէ 4 կիւնլիւք չօճուզունը խասթախանէ-
տէ պրագարագ պու տրւնհայը թէրքլէ սէվիպ
խըտմէթ էյլէտիյի Յիսուսա վասըլ օլտու:

Տիկ. Հանահան ասլէն Մարաշը օլտալ,
Յովհաննէս Ալա Չարփանաճեանըն քէրիմէսի
Աննա Չարփանաճեան հախօտ ժամկոչեան տըր:
Մէրգուճ Մարաշտա վազը Մէրքէզ ի Թիւր-
քիատ Գրզլար Գօլճիհին մէզուէլէրինտէն օ-
լուպ, ալնի չէհրաէ Ատի վէ Վիւսթա մէքթէպին
տէ սէնէլըճէ վարժուէլիւք էթմիշ հալիմ թա-
պիսթը պիր դատըն օլարագ, քէնտինի թանը-
յանլար իւզէրինէ հիւսն ի թէհսիր պրագմըշ օ-
լան տինտար վէ միւզթէտիր պիր մուլլիմէ իտի:
Օր. Ժամկոչեան պունտան 8 սէնէ դատար էվ-
վէլ Մարաշը պրագարագ Մորաքոյըր Բահէլ
Վարժուէի Գուլադսըզեանըն եանընտա դալմըշ
տըր: Տէօրթ սէնէ էվվէլ Բահէլ խանըմ եէյնի-
նի Աճէրիգատա պուլընան պիրատէրի պրն.
Յակիր Գուլադսըզեանըն եանընտա եօլլար, վէ
հազար քի պիր միւնասիպ կէնճ օլուր իսէ անըն
իլէ էվլէսինլէր: Օր. Ժամկոչեան քէնտինին
իլք արզուսու իւզլէ գօլճի պիթիւրմիշ միւթէ-
ալլէմ պիր կէնճ իլէ հօմիւր արգատաշը օլմատը
իսէ տէ, Մուգատտէրին թալին էյլէտիյի չիմ-
տիքի զէվճիւնի քէնտինին թէրպիյէսի վէ տին-
տար հօմրիւ իլէ ճէլպ էտէրէք պիր սէնէ իշին-
տան օլ կէնճէ զանն էտէրսին քէնտինին մէվ-
գիլինէ թէրֆի էթմէյ ճուվաֆֆագ օլտու: Պրն.
Հանահան էվտէ տալիմա դարըսընա վէ չօճու-
զունա պագմագլէ պէրապէր, ֆամիլեանըն միւս
թագպէլի իշիւն տալի փէք ալա թէրթիպլէր
տիւշիւնմէսիյլէ քէնտիլէրի թանըյանլարա կիւ
զէլ պիր իպրէթ պրագըյօր: Կէնճ վալիտէ սէօ-
զիւն թամմ մանասը իլէ պիր տան տիկին իտի:
էվլատընա ասըլ էրմէնի լիսանընը թալիմ էթ-
մէք իլէ պէրապէր թաամընը, հաթաղընը վէ
թէրպիյէսինի ունուլթաջարագ վագթընտա թէր
թիպ իլէ Ալլահըն վէ ինսանլարըն արզու էթտի-
չի պիր եօլտա փէրվէրտէ էթմէյէ սալ ու դալ
բէթ էտէր իտի:

Մէրգուճ Պօթընտա վազը Կիլիկեան Ա-
ւետ. քիլիսասընա ազա օլմագ իլէ պէրապէր,
2 ալ դատար էվվէլ զօճասընը տա պիրլիքտէ ա-
լարագ 12 ալըդ Փօլ էվլատլարընը վագթիդ
էթտիւրմիշ իտի: Ծէնագէ խըտմէթի Յուլիս 12
տէ իդամէթկեաշը օլան 82 Dexter Ave., Water-
townտա, ազասը օլտուզու քիլիսանըն չօպանը
վեր. Ա. Մ. Պուլ վէ Ութըրթաունըն չօպանը
Պատ. Թամգարեան թարաֆընտան իճրա օլու-
նարագ Watertown Wood Lawn Cemetaryյէ
տէֆն օլունտու: Բապպ կէրիտէ պրագտըղը դօ
ճասընը վէ իքի քիւշիւրլէրինի հըֆգ էյլէսին:
Քիւշիւրլէրի իշիւն հէր թէրթիպ էտիւրմիշ օ-
լարագ միւնասիպ ֆամիլեալարա վէրիլէճէրլէր:

2. Պրն. Աւետիս Նէրկիզեան.

Պրն. Աւետիս Նէրկիզեան 5 ալտան պէրու
Քէյնպրիմ Ռիլիֆ Հասփիթըլընտա պէօյրէք
խասթալըղըյլէ միւզթալիպ օլարագ Յուլիս 24
սապաշը հէփ ալըրլարընտան իսթիրաշաթ է-
տիպ, սէվմիշ օլտուզու իշլասքեարընա դա-
վուշտու: Ծէնագէ խըզմէթի Յուլիս 27 Կիրակի
կիւնիւ Ութըրթաւնտա Մէյրի Հանըմ Շամլը-
եանըն խանէսինտէ իճրա օլունարագ Վուտ
Լօվն Սէմիթէրիտէ Գեր. Շահէ Վարդապետ
Գասպարեանըն թէլէսիրլի պիր խըտմէթ վէ նա-
սիւաթընտան սօնրա տէֆն օլունտու:

Պրն. Աւետիս Նէրկիզեան ասլէն Մարաշ-
ը օլուպ պունտան թաղըրիպլէ 8 սէնէ դատար
էվվէլ ֆամիլեա վէ չօճուզարընը մէմլէքէթտէ
պրագարագ Ամէրիգայա կէլտի: Մագսէտի պիր
վագթ պուրատա չալըշպ պիր միգտմըր ազգէ
էլտէ էթտիքաէն սօնրա ֆուրսաթ կէլտիքտէ
վաթանընա տէօնէրէք քէնտի սէվկիւլիւլէրինէ
զավուշուպ հօմրիւնիւն պազի գըսմընը ֆամիլ-
եանընըն իսթիրաշաթ վէ թալիմ ու թէրպիյէսի
նէ վագթ էթմէք իտի: Հէնուզ ֆամիլեաւընըն
Արապիսթան չէօլլէրինտէն գուրթուլըպ Շամտա
սաղօլարագ հարտըմ իսթէյօր իտիլէրինին
խապէրինի ալմըշ իքէն հալիֆ քի անլէրէ գա-
վուշուպ սէվիւնէք իդպալընա նալ օլմատը:

Պրն. Աւետիս 39 եաշընտա քեամիլ վէ Ալ-
լահ առէմի պիր քիմսէ իտի: Քէնտիսինի չախ-
սէն թանըյըպ քէնտիլլէ սըզը մուարէֆէմ օլ-
մամըշ օլտա իտի պու սաթըրլարըն եագմադա
ճէսարէթիմ օլմալաճագ իտի: Քիլիսասընա սա
տըդ օլարագ Ազիդ Քիթապը տալիմ եանընտան
էքսիք էթմէք, անը օգուշուպ անտէն էօլիւմ-
սիւզ ճանը իշիւն բուհանի ղըտա ալըր իտի:

Սօն տէֆա քէնտիսինի խառնախանէտէ զիյա-
րէթիմտէ չէհրէսինտէ կէօրիւլէն թէվազու տիգ
դաթա շաչան իտի: Աճէպա պու տէրալէրին-
տէն գուրթուլարագ Հասրէթինէ գաւուշաճա՞գ
մը տէյու սիւալ էտէյօր, վէ շաչէտ գուրթուլ-
մագ իսէ էօլիւպ խէլասքեարընը գարշըլամաղա
արգու իլէ պէլէյօր իտի: Ազիգ Գիթապ եա-
նընտա օլտուղը Հալտէ «Անճագ թէսէլլիմ պու
քիթապ տըր» տէյօր իտի:

Պրն. Աւետիս միլլէթփէրվէր պիր զաթ ի-
տի տախի: Թիւրքիւն պաշը հզիւրէրէ պիր կիւն
շու սէֆիլ միլլէթին իսթիգլալիյէթինի Հասրէթ
իլէ պէլէր իտի: Հաթթա շու սօն վազթլարտա
Մարաշ չէհրի միւլթաճէյնինէ եարտըմ իշիւն
պաշլամըշ օրան «Մարաշու Նպաստամատուց»
շիրքէթինին էն իւք ազալարընտան պիրի օլա-
րագ, շիրքէթին իլէրի կիթմէսի վէ փարանըն
թէրաքիւմիւ իշիւն էլինտէն կէլէն զայրէթի
տիրիզ էթմէզ իտի:

Բապպ Փամիլեա վէ չօճուգլարընը թէսէլ-
լի էյլէսին: «Էյէր պիր քիմսէ պիւթիւն տիւն-
եայը գազանըր տա ճանընը զայ էտէր իսէ, նէ՞
իսթիֆատէ էտէր»:

Ա. Ս. ԿէՅԻՔԵԱՆ

Ուօքըրքաուե, Մէսս.

Տօրչէսթըրտա մուգիմմ Պրն. Մանուէլ Ե.
Աբաղեան թարաֆընտան զազէթամըզ վասի-
թասըլէ խապէր վէրիլիյօր քի, Մըսըրտա առ-
քէր Եհրէպազանը Պրն. Սեդրակ Սէֆէրեան՝
Ամէրիգատա վազթըլա Տէյթըն, Օհայօտա պու
լունան ամուճասը Պրն. Բէնիամին Սէֆէրեան
իլէ, պիր տէ չօգտան Ամէրիգատա եաշայան
խըսըմը Պրն. Եզէկիէլ Սէֆէրեանը արայօր:

Սեդրակ Սէֆէրեանըն էտրէսի շու տուր,
Setrak Seferian, No. 54658, 5th Division, 10th
Section, Heleopolis, Cairo, Egypt.

Եօգարտա զիքը օլունան Պրնք. Բենեամին
եախօտ Եզէկիէլ Սէֆէրեանըն նէրէտէ օլտուգ-
լարընա տաիր մալիւմաթը օլանլար եա «Կի-
լիկիա» զազէթասը իտարէսինէ վէ եա տա տօղ-
րուտան Մըսըրտա Պրն. Սեդրակըն էտրէսինէ
եազսընլար: Քէզա Տօրչէսթըրտա Պրն. Մա-
նուէլ Ե. Աբաղեանա տախի մալիւմաթ վէրէ-
պիլիլէր (Mr. M. E. Apakian, 714 Morton St.
Dorchester, Mass.)

ԱՄԵՐԻԳԱԼԸ ԻՐՄԵՆԻ ՓԵՐՎԵՐ ՊԻՐ ՀԱՆԸՄ

Պու սաթըլարը գալէմէ ալան՝ պիր գաչ
սէնէտէն պէրու էրմէնիփէրվէր գատէ պիր Ա-
մէրիգալը Հանըմը թանըմագ չէրէֆինէ նաիլ
օլմուշ տըր: Վէ միւմալիլէյՀանըն չէհրիմիգ
էրմէնիլէրինէ իֆա էյլէմիշ օլտուղը խըտէմա-
թը Հասանէյի թագտիր զըմնընտա պիր գաչ սա-
թըր եազմագ արգու էյլէտիմ: ՄիւմալիլէյՀալը
թանըտըղըմտա օ Հալա 20, 25 պէՀարաթ կէ-
չիրմիշ ճէմիլէ վէ նէճիպէ պիր խաթուն իտի:
Քէնտիսի գատէ պիր Փամիլեանըն Հիւնա պիր
չիչէյի օլուպ, եիւքսէք տէրէճէտէն թալիմ ու
թէրպիլի էլէ տէ միւլթէՀէզ տիր: Լաքին անըն
րուՀունըն Հիւնիւ խարիճի նիւմայիլինտէն
տաՀա ճալիպ վէ սիրէթի պիլիկիսինտէն էֆգալ
տըր: Ֆէվգ էլ ատէ չէֆիգ իւլ պալ վէ խալը-
խաՀ պիր օրիորդ տըր: Էրմէնիլէրի թանրտը-
ղը կիւնտէն անլէրէ տօղրու միւրիւվէթքեար
օլմուշ տըր: Օր. Սիւզըն՝ Ամէրիգալը եիւքսէք
տաիրէլէրտէ միսիլ լալէ պիր Հիւնիւ ճաղիպէ
իլէ փարլատըղը կիպի, էրմէնիլին Փագիրխա-
նէսինտէ տէ այնի ճաղիպէյի իղՀար էտէր: Էր-
մէնիլի ըիյաւըզ վէ ոաաըգ պիր տօթ տըր:
Էնվար թարիգլէրլէ անլէրէ մուալէնէթ էյլէ-
միշ, Հալա տա էյլէմէքտէ տիր: Ախէրլէրին
քէնտիսի արամասընա պէլէմէզ, քէնտիսի պաշ
գալարը արար: Էրմէնիլէր Հազգընտա տիւշիւն
մէյի սէվէր, անլէրի քէնտիսինէ մուՀապպէթ
մատտէսի էյլէմիշ տիր:

Խըտմէթլէրի թագտիր էտիլմէտիլինտէ,
մուալէնէթ էթմէքտէն տուր օլմագ: Էրմէնիլէ-
րին խանէլէրինի պիլիսուսու Փագիրլէրինքինի
զիյարէթտէն մաՀուզ օլուր. գատընլարա վէ
կէնճլէրլ տէրսլէր վէրիւր, Կիրակի մէքթէպին-
տէ տէրս վէրիւր: Ֆէրտլէրին աՀվալինէ էնթէ-
րէսօ Հիսս էտէր, վէ իճապ էտէն մաՀալլէրէ
մատտի վէ մանալի մուալէնէթէ չիթապան օ-
լուր: Պէքճի պիր մէլէք վաղիֆէսինի իֆա է-
տէր: Վաթանտաշլարը արասընտա էրմէնիլէ-
րին լէյՀինտէ պաՀսլար էտէր. քէսրէթի մէշ-
ղուլիլէթ արասընտա քէմալը խօշնուտիլէթ վէ
մուՀապպէթլէ անլէրէ մուալէնէթէ վաղըթ
պուլուր: Պիր էրմէնիլին էրմէնիլէ եաիմագ
իսթէմէտիլի չէյլէրի եափար անլէրէ: Վէ
պիր խայրխաՀտան զիյատէ պիր մաՀրէմ վա-
զիֆէսինի կէօրիւր:

Թապէն Հիւնի ի մուալէրլէթի սէվէր, թալը
ու Հարաքեաթընտա միւտէպպիր վէ իՀթիյաթ-

քնար տըր. Էճնէպինին Հիսսիյաթընը ետրաւ-
մագտան Հազէր էտէր, էրմէնիյէ խօր նագար-
լա պագմագ: Հագիդի պիր Խրիսթիյանա մախ-
սուս Հիւմիյէթ վէ կէրմիյէթլէ թէգարրիւպ է-
տէր, օլ սէպէպտէն ինթիրամաթ Ը ամմէէէ շա-
յէսթէ օլուր:

Պիր կիւն տուլ պիր գատըն եէնի պիր էվէ
տաշընտըղընտա, քէնտիսի պիւթիւն պիր կիւն
էվի թէմիլէյիպ թէրթիպ ու թանգիմէ վագըթ
վէրմիշ տիր, տուլ գատընըն իշինտէն աւարէ
գալմամասը իշին:

Էրմէնիլէր ալիսսէվիյէ զայրէթլի վէ իշ-
կիւզար օլուպ, սարիլէրտէն մուսվէնէթի մատ
տիյէ պէքէմէզլէր, եինէ տէ Օր. Սիւզան ան-
լէրէ մանէն վէ ախլագի սուրէթտէ մուսվէնէթ
էթմէյի սէվէր, անլէրլէ տէրտտաշ օլմագտան
խօշլանըր, անլէրին միւլագաթընտան մազգուզ
օլուր, զանն էտէրսին մէսուտիյէթ Հիսս էտէր:

Պու մէմլէքէթտէ էյէր Խրիսթիյան թէս-
միյէ օլունանլար պու րուհ իլէ եանի տօսթ, պի
րատէր, Հէմիլէր րուհուլլէ Էճնէպիլէր թէգար
րիւպ էյլէսէլէր անլէրտէ ազիմ մէնաֆիի ախլա
գիյէ Հասըլընա սէպէպ օլապիլիլէր:

Քեա՛ջքի պիգտէ պիգիմ խաչրխաչարըմը-
ղըն վէ Հագիդի տօսթլարըմըղըն պիգէ սէպգաթ
էտէն խրտմէթլէրինի լալըղը վէճՀ իւզրէ թագ-
տիր վէ անլէրտէն իսթիֆատէ էյլէսէք, մանէն
վէ մատտէթէն իշեա օլուրուզ:

ԱՐԱՄ Մ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Պիմկիլմքըն, Ն. Ե.

ՄԻԼԼԻ ԽԱՊԷՐԼԷՐ

— Հայաստան իւզէրինէ Թաթարլար վէ
Թիւրքլէրին Հիւճմ էթմէքտէ խտիլէրի՝ սիյա-
սի մէՀաֆիլտէ ազիմ տիգգաթ ճէլպ էթմիշ օլա-
րագ, ՍուլՀ գօնֆէրանսընտա ազա օլան Մէյ-
ճըր Կրին էլան Գաֆգաղիա սէմթլէրինտէ պու-
լունան ինկիլիզ օրտուսը պու թէՀիլէքէնին էօնիւ
նիւ ալապիլիլ տէմիշ իսէ տէ, անտէն պէշ կիւն
սօնրա փարլամէնթտէ խապէր վէրիմիշ տիր
ինկիլիզլէրին Գաֆգաղիատան կէրի չէքիլմէք-
տէ խտիլէրի:

— Պուլնտան 3 այ էվվէլ Մարաշտան ետ-
ղըմը օլան պիր մէքթուպա կէօրէ 2,000 Ձէյ-

թունլը Մարաշտա պիրիքմիշ օլուպ քէնտի չէ-
Հիրլէրինէ կիթմէք իշին Հագըրլանմագտա ի-
տիլէր: Ձէյթունըն Հալ Ը Հագըրընը անլամագ
իւզրէ էօնաէն կիթմիշ օլանլարըն չէՀատէթինէ
կէօրէ, Լլըճա վէ Մագըրճա եագըրլարընտաքի
պաղլար թիմարսըզ վէ խարապ գալմըշ, Սր.
Փրկիշ վանքը վիրան օլմուշ, քէմէրի տուրու-
յօր, զըշլատա պագը Թիւրք մուՀաճիլլէր օ-
թուրույօր: ՇէՀրտէ 50 գատար էվ գալմըշ օ-
լարագ, անլէրտէ մուՀաճիլլէր վէ պիր միւտիր
սաքին օլույօր: Էթրաֆտաքի Թիւրք քէօյլէ-
րին էՀալիսի ճիւմլէ էմվալ ու էշեալը զապթ
էթմիշլէր:

— Ամէրիգատա պիր թագըմ էրմէնիլէր՝
պիր կիւն էվվէլ մէմլէքէթլէ կիթմէք սէվտա-
սըշլա քէնտի քէնտիլլէրի Թիւրք թէպատար եա-
խօտ Սիւրիալը կէօսթէրէրէք փաշափորթ չը-
գարմաղա չալըշըյօրլար: Ազգային Միութիւն
պու ույղունսըղըղըն էօնիւնիւ ալմագ իշին՝
Էրմէնիլէրին Իզմիրէ կիրէպիլմէլէրինէ իզն թաՀ
սիլ էյլէմիշ իսէ տէ, կիթմէք իսթէյէն էՀալիյէ
պիրաղ տաՀա պէքէմէլէրինի թափսիյէ էտէ-
յօր:

* * *

Armenian and Syrian Relief Committeeին
լէիսի, վէ Ամէրիգան Պօրտըն սըրր Քեաթիպի
Տօք ձ. Լ. Պարթըն՝ իսթանպօլ, Անատօլու,
Կիլիկիա, Սիւրիա վէ Հայաստան թարաֆլարը-
նա էյլէտիյի զիյարէթլէրի խիթամա կէթիլմիշ
օլարագ, պու մէմլէքէթլէ կէրի տէօնմէքտէ
տիր: Մուսաիլլէյին եագտըղընա կէօրէ Շարք Ը
էգրէպտէ փօլիթիգի, իւնսի վէ իզթիսատի սէ-
ֆալլէթ սօն տէրէճէլէրինէ Եթիշմիշ տիր:

«Մէզալիմլէրտէ էն գարա եիւրէքի տէ-
լիլլէրտէն չօղլարը Հալա Հիւքիլմէթ պաշընտա
տըրլար, պաշգալար իսէ չօք էյի պիլինտիլէ-
րի մաՀալլէրտէ սէրպէսթ կէզիյօրլար: Վագըա
արատա պիր գաթլը նէֆս էտէնլէր օլմուշ, պիր
գաշ քիմսէլլէր ասըմըշ, նիշէլէր մուՀաքէմէյէ
պէքէյօրլար իսէ տէ, զըսմ Ը ազամը Հալա մէյ
տան օգուլուպ կէզիյօրլար»... «Իսթանպօլ-
տան ԳաՀիրէյի, ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ իտարէ-
լէրի թաՀթընտա պուլունան եէրլէրի, Ուրֆա-
տան թութ, Մարտին, Տիյարպէքի, Խարբութ
Մալաթիա, Սիվաս, Գալսէրիյէ, Ամասիա, Թօ-
գաթ, Մարսուան, Հէփ պու եէրլէրի տօլաշըպ,
Հէր պապէտ էՀալիինի Էթքեարընա աշինա օլ-
տուճ, Սիյասի վէ ասքերի Հէր պիր Թիւրք մէ-

մուրըլա կեօրիւշտիւմ, հիւ պիր թէք թիւրք մէմուրընըն իւմիտլի պիր սէօզիւնիւ իշիթմէտիւմ, հէփսիտէ՝ «Մէմլէքէթ իֆլաւս էթտի» տէյօրլար...»:

Տօք. Պարթընըն բոսթ կէլաիշի մէմուրլար կէշմիշ սէնէլէրին մէզալիւմ վէ վահէթիւնի՝ քէնտիլէրտէն կվվէլքի մէմուրլարըն իւզլէրիւնէ աթմազա շալըշմազտա օլմուշլար իսէ տէ, մու-մարիւշէ քէնտիլէրէ աշըզմա սէօշլէմիշ տիր քի, պու կիւն կէշմիշի թազմին վէ միւճրիմլէրի թէք տիր էթմէք մէսուլիյէթիւնտէն մուաֆ թութու-լամազլար:

* * *

Կիլիկիաւտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Տէօրթ հօլըն էթրաֆընտա հաշայան թիւրքլէր հիւ շէհրէ կէլմէյօրլար չօզլարը տա էրզլին վէ Օսմանիյէ թարաֆլարընա կէշիյօրլար: Էրմէնի քէօլլէրի պիւսպիթիւն խարապ էտիւմիշ օլա-րազ, կէրի տէօնէն հալլար՝ պու զաշան թիւրք լէրին կվլէրինաէ հաշայօրլար, թիւրք հիւ-քիւմէթի քէնտիւնէ թազտիւմ օլմուշան արզը լ հալ լարըն չօզլըն Ազգ. Միութիւնա կէօնտէրիւօր, պազլէն թիւրքլէր պիւն քէնտի տաւալարընը Ազգ. Միութիւնա կէթիլիյօրլար իմիշ:

Իսքէնէրոււն, Պէյլան վէ ճիվարընա տա-իւ ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, Իսքէնէրոււն-տա շիմտի 70—80 էրմէնի ֆամիլեաւոր պուլու-նարազ, Շումտան տաշա էփէյիլէրի կէլմէք իւզ լէ տիրլէր: Էփէլի Պէյլանլըլար կէրի տէօնիւշ լէր, վէ շէհրլէրին շէնէլթմէյէ շալըշմօրլար: Սօզուզ օլուզ, Աթըզ, Կէօզլիլի, Նէրկիլլի վէ Գանլը Տէրէլի էրմէնիլէրաէն տախի կէրի տէօ-նէնլէր օլմուշ տըր: Պու սէմթլէր էհալիսիւնին հարըսը զըթալ վէ սիւրիլիւն սէֆալէթիլլէ էօլ-միւշ տիրլէր:

* * *

Ասլէն Մարաշը օլուզ, ուզոււն վազըթ Պը-րուքլիւնտէ գալըզտան սօնկրա, շու սօն սէ-նէլէրտէ Բալիֆօրնիայա հիճրէթ էթմիշ օլան Պրն. Յուլհաննէս Բուպեան՝ Յուլիս իպթիտա-լէրինաէ փէսէտինա շէհրինաէ վէֆաթ էթմիշ իտիյիլի մաէթթէկէսիւֆ խապէր ալաըզ:

Մէրգուճ Մարաշտա Փրօթէսթան միլլէթ վէքիլի միւթէվէֆֆա Սարպիս աղա Բուպեանըն մախտուճը օլուզ, կէնճիլիւնտէ վաիզ օլմազ իւզրէ իմ ի իլահիլին իտատիյէսինտէ պիր միւտտէթ օգուտու իսէ տէ, փէսէրինին թի-ճարէթ իշլէրի էնկէլ օլարազ, մազսէտինի պա-

շա վարտըրամատը, լաքին օրատա քէսպ էյլէ-տիյի մալիւմաթը ուզոււն սէնէլէր քիլիսաւըն-տա գուլլանարազ ֆաիտէլի պիր աաէմ օլտու:

Արգատա պրազտըր տուլ զէվճէսի Եսթէր խանըմ իլէ իւշ քէրիմէլէրի վէ պիր մախտուճը-նա տօղրու իշթիւրաքը լ հիսսիմիլի պէյան, վէ քէնտիլէր իշիւն Բուհ իւլ Գուտսըն թէսէլլիւն լիւնի թէմէննի էտէրիլ:

«Կիլիկիա» ՂԱԶԷԹԱՍԸ

Պուսուսի պիր տօսթ հիմմէթիլլէ պու սէ-նէ իւլիւնճիւ տէֆա օլարազ «Կիլիկիա»նըն իշ-պու 32նճի նուսիլսիւնի հինէ 24 սահիֆէ հաճ-մինտէ նէշը էտէյօրուզ: Քէնտի թարաֆընըզ-տան վէ գարիուլընըզ իսմինէ օլարազ օլ տօս-թա արզը լ թէշէքքիւր էտէրիլ:

Կէշէն նուսիլսէ տէտիլիլի կիպի, հալա 150 գատար տօսթլար զաղէթա պէտէլլիլի թէէ-տիյէ էթմէմիլլէր: Վազըա պուլլարտան պիր զըսմը 1919 սէնէսի իշիւն սըվարըշ վէրմէտի-լէր, լաքին պու կիւնէտէք զաղէթալը ալըզ օ-գույօրլար: Ալմազ էֆքիարընտա օլմայանլար պիր ֆալտ իլէ խապէր վէրէպիլլիլլէր, հալսօս փօսթաճըյա I don't want սէյպիլլիլ իտի:

Ղաղէթալը ալըզ օգուճաթ՝ անըն պէտէ-լիլի վէրմէքիլիլ զըմնէն թէհաշուա էթմէք տէ-մէք տիր: Օգույուզ տա ոկս չըգարմամազ նէ՝ սէմէք իտիյիլի տախի պաշգալար հիւքմ էթ-սինլէր: Ապօնէլէրիմիլ իշիւնտէ պու 150 տէն գայրի իքրամէն հօլաւընըզ պիր թազըմ տօսթ լար տաշա վար, ումարրզ քի անլէր պու իլա-նընըզա պիր կէօնէ թաղեիլ հիստ էթմէվլէր: Պիգտէն Bill գապու լ էթմիշ օլանլար քէնտի պօրճլարընը պիլլիլլէր:

~~~~~

ԳԻՐԱՅԱ ԷՓԱՐԹՄԵՆԹ ԻԼԱՆԸ

Լօնկ Ալլէնտին Բօզաէյլ զըթասընտա հազ վէ զըշ իշիւն իգամէթէ փէք միւնասիլ 4 օտալը վէ Սեպտեմբերտէն սօնրա օլմազ 6 օտալը պիր էփարթմէնթիմիլ վար: Կիւզէտէք Փընիշտ տախի վէյպիլլիլ իլ: Գիրասը վէ սաիրէ հազ-զընտա մալիւմաթ ալմազ իսթէյէնլէր աթիտէ-քի էտրէսէ միւրաճաւթ էթսինլէր:

DER KHAZARIAN BROS.

150 East 23rd Street

New York City